

# فکري جگره

مؤلف: يحيى محمد الياس

ژباړونکی: مولوي عبدالهادي حماد

Ketabton.com

فکري جگره

# بسم الله الرحمن الرحيم

## دمؤلف وړاندوينا

ثنا او ستاينه دى خاص خداى ﷺ لره چې ژوند او مرگ ئى پيدا كړى دى ترڅو خپل بندگان وازمويى چې څوك سپيڅلى او نيك كړنى تر سره كوى، سپيڅلى ذات دى هرڅه چې كوى دپوښتنى څوك ئى نسته داسى ذات دى چې نورو ته وركړه وركوى بيا پوښتنه ځنى كوى. صلوٰة او سلام دى پر سپيڅلى پيغمبر (محمد بن عبدالله) دى همدا ډول دى دده پر يارانو وى چې په وفاسره ئى پرده باندې ايمان راوړى دى او دژوندى تر پايه پورې ئى دده ملگرتيا ساتلى ده كوم نور چې پرده نازل سوي دى دوى دخپلى لارى دپوه گرځولى دى ريښتنى او پرهيزگاران دى.

اما بعد... هر څومره چې بشريت دجنگ په ډگر كښى دجگړيزو سلاوو ودانونكو او راكښونكو سلاوو په زېږد كى مخ په وده دى په همدغه پيمانه فكرى جگړه هم ديوى وړانونكى، بنسټ غورځونكى او په اسلامى ټولنه پورې نښتى جگړى په څير وى. بنائى اغيزى دى تر نظامى جگړى بدتره او كښونكى وى. پر اسلامى نړى باندې دلويديځ دټولوناورولتو ماتى ولويديځى صليبانو ته ددى لاره پرانستل چې پر اسلام او مسلمانانو باندې فكرى جگړه پيل كړى. ددى ځلى دنوو وسائلو او نوو تگ لارو سره مل وډگر ته راوتلى دى تر دلزى ستړيا او لږ تاوان په وړلو سره سترگى برياوې ترگوتو

**فكرى جگړه**

کړی. نو له همدې ځای څخه اسلامي پوهنځیانی او استیتونه پردې سلا سوه چي دلویدیځ دبوگونونکي او ناوړه دښمني څخه دمحصلینو او متعلمینو په پوهاوی په موخه یو بل مضمون دفکري جگړي په نامه په تعلیمي تیراژ کی راننه باسی. ناتوانه بنده چي دنوموړي مضمون دابوحنیفه پوهنځی کی ددرو سمسترو په اوږدو کی درس کړي نو ددی احساس می وکړي چي دمحصلینو لپاره دفکري جگړي تعلیمي کتاب دزیاتو او سختو عباراتو له امله ډیر سخت دی په عین حال کی دپخوا په څیر دنوموړي کتاب څخه دمحصلینو شکایت راتلل نوی ویناوی او څیرنی پر دی راچاپیره وی چي باید ددی کتاب پر ځای یوبل کتاب درس دی چي دلغت او فرهنگ له مخی دشاگردانو سره برابر وی او په بیل فصلونو کی موضوعات په منظم ډول او ډل سوی وی مگر ددی پوښتنی عملی جواب زما پر اوږو راولویدی ترڅو داسی کتاب ولیکم چي دداسی عناصر لرونکی چي مخگی کتابه نه درلودل دمثال په ډول لاندی عناصر: دوس تربریده داصلی او بنسټیزه موضوعاتو روښانتیا، دتعلیمي نصاب سره برابر ددتعلیمي موضوعاتو برابرول، دمحصلینو دتوان سره برابر اسانه او سلیس متن جوړول منځ لاری دافراط په اوږدوالی کی او دتفریط په لنډه والی کی چي دلپړی پایله فکري دروند تیا ده او ددویم پایله نیمگړتیا ده دالله ﷺ په مرسته می دموضوعاتو او مطالبو تر نظرتیرول پیل کړه وروسته می دپورتنی ځانگړتیاوو په نظر کی نیولو سره دکتاب نظم او ترتیب پیل کړی همدا ډول می کتاب پر درسی واحدونو باندي وویشی ترڅو دشاگردانو

په پوهه کی اسانتیا رامنځ ته سی. تر بشپړتیا وروسته می غوښتل چی دامام ابوحنیفه پوهنځی دمحترم اداری مقام څخه مننه وکړه چی زما پرکسه نیک نظر او اعتماد وکړی همدا ډول دپوهنځی دتربییوی بخش وسؤل دروند استاذ ابوفیصل زیاته همکاری چی دکتاب په اصلاح کی ئی زیات حمتونه وگالل او دکتاب په نظم او ترتیب کی ئی گټوری مشوری وړاندی کړی او په چاب کی ئی هم ونډه واخیستل هیڅ وخت به ئی دیاده ونه باسم الله ﷺ دی دوی ټولو ته جزیل اجر ورکړی او الله ﷻ بی حساب له لورینی پری نازلی کړی. دالله ﷻ څخه سوال کوم چی زما دغه دناتوانی عمل دخپلی رضا په خواکښی کښیږدی، او صدقه جاریی په څیری وگرځوی او داسی عمل ئی وگرځوی چی خلگ گټه تری واخلی، ثواب ئی زما دمړینی وروسته دوامداره سی، او دقبر دیوی ریدونکی، او وحشت ناکه حالت کی دی ئی مینه لرونکی عمل وگرځوی، الله ﷻ دی ددی عمل په واسطه زما مور او پلار او استاذانو ته بخښنه ورکړی بی شک خښتن تعالی ﷻ دیواځنی دهیلو او امیدو سرچینه ده. ای خدایه! ما پرتا توکل کړی دی او تاته می رجوع ده. وصلی الله تعالی علی خیر خلقه محمد واله واصحابه اجمعین.

یحیی محمد الباس. سه شنبه ۱۴۱۴/۶/۱۷ هـ.ق.

## فکری جگړه

ډاکټر جميل مصري د فکري جگړې په اړه وائي: اروپايانو چي کله د اسلامي د نظامي جگړې په وړاندي ماته و خوره او د سلاح الدين ايوبی او نورو واکنانو ضربي و خورې نو نوې د افکر ورته پيدا سو چي د مسلمانانو پر دين او فرهنگ باندې يرغل گټور او ښه پايله لرونکي دي نو له همدې امله ئي خپله د ښمنې غشي ئي د اسلامي مفکورو او فرهنگ پر لوري و توغاي. په اسلامي هيوادو کي ئي په دخپلو اهدافو د ترلاسه کولو په موخه او پر اسلامي نړي باندې د برلاسي په موخه ئي اسلامي عنعنات او فرهنگ تر برید لاندې راوستل او اسلامي اثار ئي به اروپايي ژبو و ژباړل همدغي رويي ته فکري جگړه ويل کيږي. په په لنډ عبارت فکري جگړه د لويديځ دهغه غير نظامي رويو څخه عبارت ده چي د اسلامي ارزښتونه د منځه وړلو، مسلمانانو د اسلامي تمسک څخه دليري کولو د اسلامي ايډولوژي او اسلامي فکر څخه د مسلمة امت د خلاصولو لپاره کارول کيږي. استاذ محمد فطب د فکري جگړې په اړه وائي: د فکري جگړې منظور د غير نظامي وسائلو آلاتو څخه دي چي د ښمنانو د صليبي جگړو وروسته مسلمانانو په منځ کي ئي غوره رويي او د مسلمانانو د مذهب څخه ليري کول په راوستل، کوم څه چي په عقیده، افکارو، تقاليدو او نورو اړخونو پوري اړه لري په کارو اچول. ددغي فکري جگړې پر راوستلو پر بنسټ صليبانو د مسلمانانو په وړاندي يو نوې تگ لاره خپله کړي ده وروسته تر دې چي دوی په ټولو مسلمانانه جگړه کي ماته و خوره. استاذ محمد قطب وائي: لمړي کس چي د بلونکي په عنوان ئي خلگ ددې

اغیز منتیا ته متوجه کرل (لویس) دفرانسی نهم پاچا چی یو څه وخت دمسلمانانو سره دمصر دالمنصوره زندان کی بندی وو وروسته دپیسو په بدل کی خوشی سو نوموړی دزندان په اوږدو کی دنظامی وسائلو دمخامختیا پرته یو نوی لاره پیدا کړه او پدی باور سو چی پر مسلمانانو باندی برلاسی دنظامی لاری شونی نه دی، باید دمسلمانانو سره عقیده افکارو تقالید کښی وجنگیږو. کله چی دوی دزندان څخه خوشی سو دپاریس دستنیدو وروسته ئی دملت او خپلو خلگو ته وویل: که غواړی چی مسلمانانو ته ماته ورکړی نو دمسلمانانو سره یواځی په اوسپنیزه اسلحو مه جنگیږی ځکه دمسلمانانو په وړاندی مو په جگړو کی ماته خوړلی ده نو دمسلمانانو په مهمه ساتنځای کی وجنگیږی چی د عقیدې څخه عبارت ده. (تاسو کولای سی په عقیدوی او مذهبی دودو کی پردوی برلاسی سی.)

## د فکری جگړې تاریخ

دڅښتن تعالی ﷺ رضا او مشیت دی چی حق تل دباطل په وړاندی په کشمکش او دوامداره چلو کی واقع وی تر څو الله ﷻ لویه محکمه او هغه څه چی پکښی دی وحق ته به میراث ورکوی. او دحق ریښتینی مرستیالان ئی دحق په دفاع او

ساتنه کی بی پاملرنی نه دی پری ایبنی لکه چی دباطل ملاتړونکی او غوښتونکی د حق په مقابل کی دچلو او مکر څخه یو آن هم نه کښینی (الله جل جلاله) فرمائی: **ولا یزالون یقاتلونکم حتی یردوکم عن دینکم ان استطاعوا ط.** ژباړه: تل به دوی ستاسو سره جنگیږی تر داسی بریده چی تاسو دخپله دینه واپروی که وتوانیږی. لکه څرنگه چی دمعانیو علماء وائی: **دالله ﷺ** په قول کی د (لا یزالون) او د (یقاتلونکم) لفظه مضارع دی او مضارع تجدد استمراری افاده کوی. نو په دی معنی ددښمنانو چل او تگی داسلام په وړاندی دډیره پخوا څخه راپیل ده. او وړاندی والی ئی ددی دین دوړاندی والی په اندازه دی په کلی ډول ترڅو چی مسلمانان پر خپله عقیده ټینگ ولاړ وی بنائی دوی خپلو کړونو ته ادامه مورکړی خو دځان او وخت دبدلون په صورت کی دخپلی هم ږغی په موخه بنائی پر خپلی تگ لاری تجدید نظر وکړی. نو ددی خبری پر بنسټ باندی د فکری جگړی تاریخ داسلام دسپیڅلی دین دپیل څخه په یوه وخت داپیل دی. یعنی حق دپیل څخه مرستیالان او پیروان درلودل او په مقابل کی ئی ورسره جوخت باطل هم مرسته کونکی او پیروان درلودل. ریښتیادی، قرآن کریم وموږ ته دآدم **عليه السلام** داستان چی شیطان ددوستی په پوښ کی ځان ناصح ورته ښکاره کړی او دچل لپاره ئی قسم ورته یادکړی په دی ډول حکایت کوی: **وقاسمها انی لکما لمن الناصحین ط** ژباړه: ددوی دواړو (یعنی آدم **عليه السلام** او حوا) ته ئی قسم واخیست چی بی شکه زه تاسو ته نصیحت کونکی یم. دغه موضوع په دغه جگړه یو ډول چټله ده چی په مرموزانه او تیر

ایستونکی ډول طرحه سوی ده چی وروسته تر یوه وخته دخرگندتیا سره ئی پیغام یو ځای سو. دمحمد ﷺ دامت په تاریخ کی ډیر داستانونه او پیښی سته چی دپیښیدو سره یوځای سوی دی مگر ددغه حوادثو او جگړو په لړ کی هیڅ نه دی توانیدلی چی ددوی په فکرو لږ بدلون رامنځته کړی. دکعب بن مالک ﷺ داستان چی تبوک په غزا کی ددرو مخورو کسانو څخه وو، توبه ئی تریو وخته ځنډیدلی وه تر داسی بریده چی محکی خپل پراخوالی پری راتنگ کړی وو رسول الله ﷺ پریکون ورسره کړی وو، دغسان پاچا لیک ورته راستولی وو چی ده ته به بلنه پکښی ورکړل سوی چی ددنیای مقام او منزلت په خاطر وپاچته مخه کړی. زموږ دموضوع ښه ثبوت دی. په هر حال دادستان به خپله کعب بن مالک څخه واورو چی خپل ئی راوی هم دی ترڅو وینو چی ددی مخورو صحابی دمدادی شیانو او منصب په وړاندی څهه عکس العمل وو؟ ((..... یوه ورځ چی دمدینی په بازار کی روان وم چی نابیره دنبطی قوم یو سړی چی دخوراکی توکو درانیولو په موخه دمدینی بازار ته راغلی وو دخلگو څخه ئی وپوښتل: کعب بن مالک څوک دی؟ خلگو زما لوری ته اشاره وکړه او زه ئی ورته په ښه کړم تر داسی بریده چی دغه سړی زمالوری ته راغلی او دغسان پاچا لیک ئی رابښکاره کړی په لیک کی لیکي وه: اما بعد: خبر سوی یم چی ستادوست او ملگری دخدای رسول ﷺ ستا سره جفا کړی ده او حال دا چی الله ﷻ ته رسوا او پایمال کړی نه ئی راسه زما سره یوځای سه. ماچی دالیک ولوستی پوه سوم چی دا هم یوه ازموینه نو له همدی

امله می په بل وورکی وسواځی. یوه بله کسټله چې در رسول الله ﷺ په سپیڅلی عصر او داصحابو کرامو په عصر کی د فکری جگړی یوه نمونه ده هغه داستان دی چی سبب دنزول ئی دالله ﷺ فرمان په سورة آل عمران کی دی. یاایهاالذین امنوا ان تطیعوا فریقاً من الذین او تواکلتاب یردوکم بعدایمانکم کافرین ط. ژباړه: ای هغه کسانو چی ایمان مو راوړی دی که ستاسو څخه یو دوله دهغه کسانو پیروی وکړی چی کتاب ورکړل سوی دی تاسو به کفر ته واوړی وروسته تردی چی تاسو ایمان راوړی دی څه هم ددغه آیات دنزول لپاره یو شمیر اسباب بنودل سوی دی خو دټولو اسبابو پر دی نقطه اتفاق دی چی دیهودو کرغیرن راسی دفتنو دتخم کرلو په موخه، دجنگونو او اختلافاتو واورته لمن وهل داخل وه او یوه بریده په خپل شوم پلان کی بریالی هم وه، وروسته سپیڅلی پیغمبر په جریان کی واقع سو او الله ﷺ بی نیازه نعمتونه ئی بیان کړه او په چابکی سره ئی دخیرو ریځ چی زړونه ئی په تشویش کی غورځولی وه لیری کړه او زړونه ئی دصفائی لوری ته راوگرځول. په دی موضوع کی ډیر داستانونه سته چی دغه وړکوتی کتاب دټولو دځایولو جوگه نه دی مگر ټول داستانونه او حکایت ودی نقطی ته اشاره کوی چی مسلمانان دفجور دعوت په یرغل کی دتاریخ په اوږدو کی دداسی جگړه مخ سوی دی په هر غوږ چی دغه شومو تبلیغاتو ته ایښودل سوی وی نسی کولای چی پاکه موخه ترلاسه کړی. یقینی خبره ده چی داسلام سپیڅلتیا، ټینگ ایمان، ثاپت یقین او دالله ﷺ ولوری ته ریښتینی توجه دده ناوړه کرغیرونو پلانونه

ددوی مخه نیسی او ده هغه خپرونو پر مخ د بطلان لیکه کشوی چی خبری سوی دی. خو په تاسف سره باید ووايم چی په ورستیو وختو کی دخلگو ایمان کمزوری سوی دی او د دنیا ولورته ئی مخه کړی ده دعزت او قدرت اسباب ئی دهیری په گتگو کی اچولی دی معیارونه او وزنونه ددی په آند یوی او بلی خواته گرځیدلی دی او ددوی په آند نیولو سرچینی زیاتی سوی دی نو په داسی حالت کی کیدلای سی چی نوموړی جگړی د بنو پایلو سره خپل ماموریت ترسره کړی. او خپل موخه په مدبرانه ډول سره لاس ته راوړی لنډ خبره داده چی دفکری جگړی ددی دعوت د عمر په برابر قدامت لری. مگر داخیرو پیرو او نهمی پیړی پرته نه دی توانیدلی چی هیڅ ډول لاس ته راوړنی دی ئی تر لاسه کړی او نه ئی په یوه دوره کی د دورو خپل شوم ارمانونه پوره سوی دی. لکه چی وویل سوه ددوی د جگړو په بریالیتوب یواځی په اخیرو پیړیو کښی دمسلمانانو دکمزوری ایمان، داسلامی مفاهیمو گډوالی او دتیتوالی بیلی سرچینی بالاخره واسلام ته دلویی ناپوهی نسبت او ددوست او دښمن ترمنځ په نه توپیر کښی نغښتی دی. او دهمدی لاری تر یوی اندازی پوری بریالی سوی دی.

## د فکری جگړی سلاوی

ددې جگړی سلاوی ډلنیو وژونکی وسلی، بمونه راکټونه، موشکان، مخ په وده طیاری او ماډرن توپونه نه دی بلکه ددی جگړی وسلی تر پورتنی

سلاو و بدتری دی او پنست غورځونکی دی فکر کوم چی دغه سلاوی داسلام  
 ضد او غیر انسانی فکرونه خپرول دی، ددوی دجگری سلا د شک او  
 تردید ا کول دی په دینی تعلیماتو کی، په اسلامی ټولنه کی د بنمن او بی  
 باوری شیندل دی. یقینی خبری ده چی دداسی سلاوی دی چی ډیر خلگ نه  
 دی ورته متوجه.

## د فکری جگری ځانگړتیاوی

ددغه فکری جگری د ځانگړتیاوو څخه شمولیت او ډډوالی دی. داسی  
 چپکونکی او نیونکی جگره ده چی په یوه یاسو صحنو پوری خاص نه ده  
 بلکی دانسانی ژوند ټولی صحنی تر برید لاندی راوولی. او داسی نور ناخوښی  
 انجنری پر ځای پریریدی چی په مسلحانه جگره کی تر سترگو کیږی نو له  
 همدی امله بی څه نه دی چی الله ﷻ داسی کسان په سختی سره محکوم کړی  
 دی او بدو نومونو سره ئی یاد کړی دی لکه: شیاطین، ناپوهان، لوی  
 مجرمان، کفر بلونکی او د زړه ناروغان همدا ډول دغه جگره او ددغه جگری  
 بدی پایلی فتنی، کبر، غرور، خودبینی او بده پیژندنه زیږوی. او ناوړه  
 پیغامونه بی دتوری پر اغیوزو او وژنی بد دی لکه چی الله ﷻ فرمائی: **الفتنة  
 اشد من القتل**. ژباړه: فتنه اچول تر وژنی زیاته سخته ( بده ده) ده.

## د فكري جگړې شعار

د فكري جگړې مشران او متوليان د خلكو د تير ايستولو او د فكريو د غولولو لپاره داسې شعارونه په كار اچوي: وده، تمدن اصلاح او غوښتنه، د پوهنيز بنسټونو په وړاندې مقاومت، د بيان او نظر ازادي، د تيرو څرگندتياوو او پديدو په وړاندې پاڅون او داسې نور. مگر دغه ټوله شعارونه د حقيقت څخه خالي دي ددوی دغه شعارونه يواځې چې وده، ازادي او صلحه نه راوړي بلكې بې عدالتی، زورزياتي او استعمار منځ ته راوړي.

## د فكري جگړې خطر او د مبلغ لپاره ئې د يرغل اهميت

فكري جگړه په څو مرتبو تر نظامي جگړې خطرناکه ده ځكه نظامي جگړه ټولو ته يعنې پوه او ناپوه، لوی او کوچنی ته روښانه ده او ټوله په يوه سلا د دفاع په موخه د ښار پاكي او د خلكو خلاصون د جگړې د تاوانو څخه كړنې ترسره كوي د اكار ډير اسانه دي. او فكري جگړه په پټ طرحه كيږي دلږو خلكو پرته ئې څوك نه وينی تر هغه وخته چې ژوري اغيزي او منفي اثرات ئې نوي ښكاره سوي څوك نه ورته متوجه كيږي. بلي: پر ځای خبره ده چې ووايم چې فكري جگړه زياته خطرناکه تر نظامي جگړې او بنسټونو ده. څه دي چې

فكري جگړه

دا جگړه دمخکې مخ نه تهدیدوی بلکې عقل تهدیدوی. دیوه لښکر سره نه مخامخ کیږي بلکې دیوه ملت سره مخ کیږي جغرافیایي مساحت تر خپل گورت لاندې نه راوړي بلکې فرهنگ تر خپل گورت لاندې راوړي. دیوی ځانگړې پایگاه او موقعیت سره نه جنگیږي بلکې شخصیت تر نښې لاندې راوړي. یو شاه (کوهی) ته زهر نه اچوي بلکې ښارونه او عقلونه مسموم گرځوي. آلات او حروف نه خرابوي بلکې عقیده او ثقافت له منځه وړي نو له همدې امله دغه جگړه ډیره مشکل او ژوره جگړه ده. ددغه جگړې په وړاندې مقاومت او دفعه ئې تر رغنده بې له دریدو لټون، ما هرانو خپرونو خپرول او ټینګ تنظیم غواړي. کله فکري جگړه دومره خطرناکه لري نو هر اړخیزه یرغل دمبلغ لپاره داهمیته ډک رول لري ځکه مبلغ دامت مسلمة ستوری دی او دامت لپاره یو محکوم حیثیت لري. چي امت ئې دهمایت سره پناه تر لاسه کولای سی نو دغه مبلغ ته اړینه ده چي ددغه جگړې په اړه کافی معلومات تر لاسه کړي. او ددوی دټولو پلانونو، خپرونو او چلونو څخه چي ددی امت لپاره چل کیږي ځان خبر کړي پدی ترتیب کولای سی چي په ښه توګه خلګوته ددین ښه پوهه ورکړي او ددوی دافسانوی شرو څخه ئې وژغوري او دشیطانانو ددامونو او کمینو څخه ئې وساتي چي ددعوت په لاره کښي ایښودل سوی دی. الله ﷻ فرمائی: قل هذه سبيلي ادعوا الى الله على بصيرة انا ومن اتبعني وسبحان الله وما انا من المشركين ط. ژباړه: (اې رسول ﷺ!) ووايه دغه زما او دهغو کسانو لاره ده چي زما اتباع کوي چي دالله ﷻ ولوري

ته په بصیرت او بینائی سره دعوت کوم الله پاک ﷺ دی او زه دشرک نیونکو  
 خڅه نه یم. (سورة کھف - ۱۰۸)

## د فکری جگړې مرحلې

فکری جگړه دخپلو ارمانونو دپوره کولو او شتون پیدا کولو لپاره تر  
 څلورو مرحلو تیریزې او هره مرحله دورستی مرحلې لپاره تمهید او مقدمه  
 وی. کیدلای سی چی دغه مرحلې په لاندینو ټکو کی خلاصه سی: الف:  
 صلیبی جگړې. ب: بنکیلاک. ج: پر اسلام باندی دچینی پاڅونونو لومه.  
 د: دمسیحیت دودول او دمسیحی تبلیغ لپاره دمبلغینو استخدا مول  
 داسلامی دین په وړاندی. په راتلونکو پاڼو کی به ددی مرحلو بیان په تفصیل  
 سره وکړو.

## لمړی: صلیبی جگړې (د صلیبی جگړو تعریف)

صلیبی جگړې وهغه جگړو ته ویل کیږی چی دنصاراوو او دمذهب مشرانو  
 یرغلگرو داسلام دخلا په وړاندی دصلیب په نامه بیرغونه ورپول دا جگړه ئی

له دی امله دصلیب په نامه ونومول چی غربی یرغل دارسم ونبئی چی داخپله یوه دینی جگړه ده او پر خپلو سینو به ئی دصلیب نښانی څړولی وی.

## دصلیبی جگړو تاریخ

لومړی کس چی په دی جگړه کی دجگړو لپاره لاره پرانستل پاپ (سلفستردوم) وو چی په (۱۰۰۲م) کال کی کار پیل کړی. خوله نیکه مرغه دده دعوت په خپل قوم کی دقبولیت لاره نه کړه خپله نوموړی پاپ شتون په لاره کی موافق نه سو. وروسته په (۱۰۷۵م) کال پاپ (خوریفوس) خپلی پښی دفتنو پر میدان کیښوولی او بیا ئی دافکر راژوندی کړی او داشومه بلنه ئی په نوی بڼه ژوندی کړی او دخپلو خلگو دتشویقولو په موخه چی دمسلمانانو سره وجنگیږی یو کړی هم ارام نه کښیناستی. مگر دده دعوت هم دشلو کالو په پوره کیدو سره وځنډیدی په (۱۰۹۷م) کال کی ئی صلیبی یرغل گر دمسلمانانو وښاروته رانوتل، وژنه، چورچپاول، دربدری اود ودانیوورانول ئی پیل کړه.

## دغه جنگونه څنگه پای ته ورسیدل؟

دغه جگړو تقریباً دوه سوه کاله د (۴۸۹\_۶۹۰) پوری دوام پیدا کړی. صلیبان په غیر انسانی شکنجو، دمسلمانانو په ډلنیزو وژنو او دمسلمانانو په

وحشیانه و ژنو ددی څخه ناتوانه سوه چی داسلام سپیڅلی دین دی دمخه څخه پوزی. مسلمانان دخپلو عقیدو او مقدساتو په دفاع کی سرسخته بریښدل په دی سپیڅلی لارکی ئی بیخی دهیڅ ډول قربانی څخه مخ نه اړوی، مسلمانانو ډیر ښکلی ځوانان داسلام ددفاع لپاره وړاندی کړل، هرکله چی به یو اسلامی واکمن دپښو وغورځیدی او دشهادت لوړ مقام ته به ورسیدی نو سمدستی به بل واکمن راپورته سو او داسلام بیرغ به ئی وړپاوه او ددی سپیڅلی لاری مشری به ئی په لاس کی واخیستل ترداسی بریده چی څښتن ﷺ و اسلامی حزب ته کامله او پوره بریا ورنصیب کړه او صلیبی یرغل او شیطانی حزب ته ئی زلت او ماته ورپه برخه کړه. دصلیبانو پر ضد جهاد په رهبری کی دوتلو واکمنانو څخه (شهید نورالدین محمودزنگی ترکی)، او لایق، وتلی او دلاور قهرمان (صلاح الدین ایوبی)، وه او داسی نور واکمنان هم وه چی داسلامی امت لارښوونه ئی دبریاوو ولوری ته کوله او داځای لطف په سیوری کی ئی خپل دثبات نښان ښودی ددی ناوړه یرغل په وړاندی ئی مقاومت وکړی ترڅو صلیبی لښکر دمسلمانانو دلښکر دوړاندی ماته وخوړه هغه مسلمانان چی پر څښتن تعالی ﷻ ئی کامل توکل وو او دڅښتن تعالی ﷻ په دین ئی پوره منگولی لگولی وی. صلیبی لښکر په ټیټو سترگو دماتی سره ملا خپل وطن ته بیرته ستون سو دمسلمانانو دبریا درمز څخه ئی ژور عبرت ترلاسه کړی پوه سوه چی مسلمانان هرڅومره کمزوری کیږی مگر دالله دفضل په څیرو کی په عقیده باندی دمنگولو لگولو ساتنی، یووالی، په یوه ټوټه

کیدو، داسلام په پایبندی په خپل الهی کتاب دمنگولو لگولو، دنبوی بنسټ په اتباع کولو، پر الله ﷺ باندی په توکل کولو او په ټولو هغه اسبابو او سایلو سره چی شریعت ئی لارښوونه کړی ده کامیابه کیږی. الله ﷻ فرمائی: **وردالذین بغیظهم لم ینالو خیراً وكفی الله المؤمنین القتال وكان الله قویاً عزیزاً وانزل الذین ظاهرو هم من اهل الكتاب من صیامهم وقذف فی قلوبهم الرعب فريقاً تقتلون وتاء سرون فريقاً ط. (سورة احزاب ایه ۲۵-۲۶) ژباړه: الله ﷻ هغه کسانو له قهره او درده په ډک زړه سستنه وی چی کافران دی او هیڅ کله به خیر ته ونه رسیږی او الله ﷻ ومومنانو ته دجنگ په ډگر کی بریا او کامیابی ورنصیب کوی الله ﷻ زیات قدرت لرونکی او غالب دی الله ﷻ یوه ډله دکافرانو څخه (چی مشرکان) ئی مرسته کوی دخپلو محکمو کلاوو څخه راغورځوی او په زړه کی ئی ویره وراچوی یوه ډله به وژل کیږی او یوه ډله به اسیران کیږی.**

## دصلیبانو جنایتکاره کړنې

کله چی صلیبانو خپل وحشیانه یرغل پر (۱۵) دجولائی د (۱۰۹۹م) چی د (۴۹۳هـ) سره سمون پر بیت المقدس باندی ترسره کړی تر اویازرو زیات بیګانه مسلمانان ئی ذبحه کړه بالاخره ددوی دناوړه کړونو په لړ کی (۱۰۰۰۰۰) بیګانه مسلمانان ووژل سوه. دمسیحی راهبانو څخه (روبرت) په قدس کی دصلیبی قتل گاهو په اړه لیکي: خلگ دبازار په کڅو او جادو کی

دانوتل او دخپلو غرايزو داشباع په موخه دمسلمانانو پر کورو يرغل وکړی، کوچنيان، ځوانان، سپين ږيري او ښځی ئی ذبحه(حلال) کړه او ټوټه ټوټه ئی کړه ډير خلگ ئی ددار په تناو وځړول او اعدام ئی کړل.

## د صلیبی جگړو موخې

صلیبي روحانيانو صلیبی جگړو ته سترگی په لاره وه او دټول موخو دشتون لپاره ئی هڅی کولی چی په لاندی لیکو کی ئی خلاصه کوم: (۱)دمسیحیت دین خپراوي داسلام پرځای ئی درول او دمسلمانانو هڅول دعیسویت دولوری ته. (۲)دمسلمانانو څخه خپل غچ اخیستل ددوی په خپلو ښارو کی ورسره جنگیدلی وه په پایله کی پر دوی باندی دبرلاسی په صورت کی ئی دمدیترانه بحر ئی په اسلامی بحیره سره بدل کړی او دفرانسی ترجنوبی برخو ئی پرمختگ کړی وو. (۳)دمسلمانانو څخه غچ اخیستل چی دوی ئی دخپلو ښارو څخه ایستلی وه. (۴)داندلس بیا ردول چی مسلمانانو په (۹۲\_هـ) کال کی داسلام تر رسیدو وروسته په یو ځواکمن اسلامی هیواد سره بدل کړی وو. (۵)پر اسلامی ښارونو باندی برلاسی چی دتبعی منبعو او مخکنی ذخیرو څخه ئی گټه واخلي. (۶)دیهودو دزړو هیولو شتون چی دچپه کیدو غوښتونکی وو. داسلام او عیسویت ددواړو دینونو یو دئله

کښته کيدل هدف وو چي پر ټولو وسائلو باندې برلاسي چي په ژوند پوري اړه لري او درستي نړۍ قيادت په خپله غاړه واخلي.

## دوهم استعمار

(colonization)

خرنگه چي مخکني وويل سوه صليبي يرغلگر د يقيني او پوره ماتي وروسته خپل وطن ته ستانه سوه د الله ﷺ په مرسته او دامت اسلامي د قرباني د غيزي له امله نه و توانيده چي خپل شوم اهداف او شومي هيلي تر سره کړي مگر ددي ماتي وروسته اروپا هيڅکله ارامه نه کښيښتله او خپل سلائي پر محکه نه کښيښول بلکي ديرغل دنو و فکرو اونوتگ لارو سره مل دخپرونو په خپراوي او پر مسلمانانو باندې د اجرا کاري پيل کړي که څه هم داروپايانو موخي کتې مټ په هغه ډول وي چي د صليبي جگړو په بيان کي مي بيان کړي مگر ددي حلي ئي په يرغل کي اقتصادي امتيازات او اهداف او د مسلمانانو دمخکو د طبعي منابعو رايستل هم شامل وه. اروپايانو هغه وخت خپل بنائست وټاکي چي ئي دوي په کامل او پوره مهارت سره درک کړي وه چي اسلامي خلافت د ځينو نيمگړتياو سره سره ويووالي او يوي ټوتي کيدو لپاره مثال ښودل کيږي. مسلمانان د پروانو په څير تر اسلامي بيرغ لاندې راڅرخي او تر

فکري جگړه

دغه بيرغ لاندی دارامتيا احساس کوی. دهمدی خبری پر بنسټ باندی په خپل پوره زور او قوت سره ئی دخلافت درنگیدو هڅی پیل کړی او خپل پوره زور ئی دخلافت پر ړنکیدو باندی متمرکز کړی. ددوی خبیث مزدور کمال اتا تورک ئی ددی خبیثی تگ لاری لپاره مجهز کړی ترڅو دغه مهمه نقشه پر مخ بوزی. نوموړی دغه نقشه په ډیر ښه ډول پر مخ بوتل او دخپل بادارانو درس ئی ډیر دقت سره ازاد کړی وو چی په پایله کی خلافت سقوط وکړی یووالی ضربه وخوړه اسلامی امت یو دبل سره وپاشل سو، مسلمانان پر کمزورو ډلو او هیوادونو وویشل سو. اسلامی هیوادونو چی اصل کی ئی دمقاومت او دفاع توان دلاسه ورکړی وو او سلاوی ئی دلاسه وتلی وی په همدغه وخت کی پر مسلمانانو باندی خواهشات برلاسی سوی وه، فتنی او گډوډی ښکاره سوی وی، ناپوهی خپلی منگولی ښځی کړی وی. په دغه وخت کی غرب ولیده چی پر اسلامی هیوادو ښکیلاک او دطبعی منابعو دایستلو لپاره زمینه مساعده ده. غرب چی داسلامی هیوادو دبند کښلو لپاره دپیړیو پیړیو څخه پرگوتو حساب کاوه نو ښه ئی وگڼل چی دغه هدف ترلاسه کول دنوولسمی او شلمی پیړی پرتله نسی کیدلای نو له همدی امله ئی دوخت څخه گټه واخیستل ټولو غربی هیوادو په هم ږغی سره داسلامی هیوادو پرلوری حرکت راوکړی البته په دغه ښکیلاک فرانسې او انگلستان زیاته برخه او زیات لاس درلودی. دیادونی وړ ده چی دتاریخ په دغه مرحله کی ددوو هیوادو پرتله چی یوه ئی جزیره عرب (سعودی عرب) او دوهم ئی سربلند

هيواد افغانستان دى نور ټول هيوادونه په بنكيلاك كى راغله. په همدى تر تيب سره ټول اسلامى هيوادو د غربيانو تر مستعمرى لاندى راغلل يا ددوى په خپل منځ كى د كشمكش سيمى د گرځيدى. په لاندى جدول كى دهغه اسلامى هيوادونو نومونه يادوم چى د غرب د استعمار لاندى راغلى دى.

## فرانسه: (لاندینی هیوادونه ئی تر بنکیلاک لاندی راوستلی وه)

(۱) د الجزائر بنکیلاک په کال: (۱۸۳۰ م.../۱۲۸۶ هـ). (۲) د تونس بنکیلاک په کال: (۱۸۸۱ م.../۱۲۹۹ هـ). (۳) د مراکش (المغرب) بنکیلاک: (۱۹۱۲ م.../۱۳۳ هـ). (۴) د شام (سوريې بنکیلاک: (۱۹۲۱ م.../۱۳۳۸ هـ). (۵) د سنګال بنکیلاک په کال: (۱۸۸۲ م.../۱۳۰۰ هـ).

## انګلستان: (لاندی هیوادونه ئی تر بنکیلاک لاندی راوستلی وه)

1. هندئى په کال: (۱۸۵۷ م.../۱۲۷۴ هـ) كى تر بنكيلاك لاندى راوستلى وه.  
2. مصرئى په کال: (۱۸۸۲ م.../۱۳۰۰ هـ) تر بنكيلاك لاندى راوستى.  
3. عراقئى په کال: (۱۹۱۴ م.../۱۳۳۲ هـ) كى تر بنكيلاك لاندى راوستى.

4. اردون او فلسطين ئى په كال: (۱۹۱۸\_م\_۱۳۳۷\_هـ) كى تر بنكيلاك لاندی راوستل.
5. سوډان ئى كال: (۱۸۹۸\_م\_۱۳۱۶\_هـ) كى تر بنكيلاك لاندی راوستی.
6. نایجریا ئى په كال: (۱۸۵۱\_م\_۱۲۸۶\_هـ) كى تر بنكيلاك لاندی راوستی.
7. زنگبار ئى په كال: (۱۸۷۰\_م\_۱۲۸۸\_هـ) كى تر بنكيلاك لاندی راوستی.

## ایټالیا لاندی هیوادونه تر خپل لاس لاندی راوستل

1. صومال او ارتیریا ئى په كال: (۱۸۸۷\_م/۱۳۰۵\_هـ) كى تر بنكيلاك لاندی راوستل.
  2. لیبیا ئى په كال: (۱۹۱۱\_م/۱۳۲۹\_هـ) كى تر بنكيلاك لاندی راوستل.
- بلی: دغه ظالم استعمار یواځی د مسلمانانو پر هیوادونو باندی تسلط او دطبعی منابعو پر را کښولو باندی بسنه ونه کړه بلکی مسلمانانو په خپلو منځو جنگولو، ددوی له منځه څخه دیوالی په وړولو او ددوی د فکرونو او عقایدو په خرابولو کی ئی زیاتی هڅی کولی. تر داسی بریده چی هر مقاومت ئی چپه کړی. ددغه ملتونو په تذلل ئی خپله بقاء تضمین کړه. او دخپلو مصالحو او اهدافو لپاره ئی د بندگی توك ددغه بیچاره گانو په غاړه کی

ورو اچوی. تر ٿولو غوره شی چی دلاری په پریکولو کی ئی لټه کوله او مسلمانان ئی دکفارو او استعمار پر ضد جهاد ته هڅول اسلامی روحیه وه هغه اسلامی روحیه وه چی د مسلمانانو په زړو کی یی د صلیبا نوڅخه د نفرت کښت کرلی وو او ددی د بنمن د دفاع لپاره یی مؤمنان سره یوځای کول.

## داستعمارو سایل

بی له شکه صلیبانو په پوره زور سره لوی لټون د مسلمانانو د زړونو څخه د اسلامی روحیې وړولو ولوری ته ځانگړی کړی وو او کوم وسائل چی ددی کار په کولو کښی ئی کار کولای سوا ی هغه تول ئی استخدام کړی وه. د صلیبانو تر ټولو مهمه وسیله چی دخپلو ارزگانو لپاره ئی په کار اچولی وه اسلامی فکرونه له منځه وړل او دهغوی وسخر کول وه داپدی معنی وو چی باید اسلام په خپل نامه او دخپلو ناضلفو اولادونو په لاس له منځه یووړل سی صلیبانو ددوی رویی انتخاب کړی وی: <sup>(۱)</sup> یو ډله خلگ ئی د اسلامی مفکورینو په نامه راوړاندی کړی وه چی ددوی په اند په اسلامی کی د اصلاح او ترقی غوښتونکی وه دی ډلی کوښښ کاوه چی استعمار ته شرعی رنگ ورگړی او داستعمار اطاعت د مقاومت پرته واجب اعلان کړی دا دلیل به ئی وایه چی استعمار اوسنی واکمن د مسلمانانو دی او داو لوالامه اطاعت واجب

دی. (۲) دمسلمانانو په منځ کی ئی ومذهبی اختلافاتو ته لمن وهل چی ددی اقدام تر شا ئی هدف داؤ چی مسلمانانو ترمنځ اتفاق وړک سی او په منځ کی ئی چاگونه پیدا سی او دمسلمانانو په منځ کی ئی ددوی دکمزوری کولو په موخه هر ډول اتفاق له منځه وړی په تکرار سره ذکر سوه چی دصلیبانو دغه کار ډیر خطرناک دی او اوس هم روان دی همدغه لامل دی چی یو احساساتی ډله ددین دمدافغانو په بڼه راپورته سوی دی مگر دغه ډولی په کلی ډول دفکری لحاظ څخه هضم کړی دی چی په اعمالو ئی فعل کړی دی باید دغه ډلو دهمدی خبری پر بنسټ اسلامی زده کړی دخپلو فکرونو په شکله په پوره ډول جوړ کړی او معاصر وخت او دژوند پر وده ئی ښکاره کړی چی داسلامی ثابتو اصول څخه جوړوی او داسلام په نه بدلیدونکو اصولو باندی ولاړوی. حاصل داچی صلیبانو دفکری جگړو کشمکش دمسلمانانو په منځ کی پیدا کړی چی پر بنسټ ئی دوی ډلی په کار واچولی یوی ډلی دفکری جگړی په مټ په روڼ آند و او تعلیم یا فته خلگو باندی کارکاوه بلی ډلی دزور او مجاهدت په مټ کارکاوه. په دی ډول په سلهاوو زره غمونه پر اسلامی امت باندی راغلل او پر یو ناروغ جسد باندی ئی سخته ضربه راوستل چی دبدنه مرغه تر اوسه پوری دغه دبیلتون کړښه او سو تفاهم ددغه دوو ډلو تر منځ تر اوسه پوری سته. هیله مند یم چی الله ﷻ ودی ملت دتعهد او مسؤلیت پیژندنی او واقعیعت درک کولو پوهه ورکړی ترڅو ددښمن ټولی لومی او

د سیسی یو په بل پسی داو بو دکرنی په خیر سی او د مسلمانانو ترمنځ  
فکری او جغرافیائی یوالی بیا راژوندی سی.

## دریم استشرق (Orientalism)

داستشرق لفظ د شرق څخه جوړ دی داروپایانو په آند موخه د شرق څخه ټولی  
هغه سیمې دی چې د مدیترانې په ختیځ کی موقعیت لری یا ټولی هغه سیمې  
دی چې داروپا په براعظم (لویه وچه) کی داخلې نه دی مگر په استلاح کی:  
د غربیانو دهغه تحقیقاتو او یرغلونو څخه عبارت دی چې د اسلامی ختیځ  
د فرهنگ، دین، ژبی او عاداتو په وړاندې ئی پر مخ بیائی.

## مستشرقان

مستشرقان هغه غربی پوهان دی چې د صلیت کرغېړنه کینه او رخه ئی  
د اسلامی ختیځ د علومو، فرهنگ او عاداتو په وړاندې دیرغل او تحقیق په  
لوری خلاصه کړی ده، وروسته بیا د اسلام د بدنامه کولو، حقایقو د پوټولو او  
د اسلامی نښو په خاموشولو، د اسلام په وړاندې د مسائلو په لیکلو او هرڅه  
چې ورسره اړه لری راپورته سوی دی او څیړنې کوی چې څنگه خپل هدف ته

فکری جگړه

ورسیرې لکه څرنگه چې دغه څیړونگی په بیلو ډلو او نښتی دی نو همدا ډول ئی موخی هم سره بیل دی په هر ډول ددی ټولو عمر می هدف پوری چی د اسلام د لمنځه وړولو څخه عبارت دی او د مسلمانانو دخپلو عقیدو څخه د گړځولو او ددوی وعقیدو ته د وراوښتلو څخه عبارت دی دیادونی وړ ده چی دنصاراوو مشترکان نصرانیت دخپرو لو مبلغینو ته خدمت کوی او یهودی مستشرقان دخپلو موخو دشتون او دیهودیت دهیلو لپاره فعالیت کوی ملحه او کمونیست مستشرقان غواړی چی اکار خپور کړی او دڅښتن تعالی ﷻ هر ډول روابط پری کړی.

## داستشراق تاریخ

په ښکاره ډول معلومه نه ده چی داستشراق پاڅون دڅه وخته راپیل سوی دی خو غالباً ویلای سم چی د تمدن او اسلامی فرهنگ دراختلو سره دقرطبه ، طلیطله او صقلیه په پوهنځیانو کی او په هغه لوری کی دمدیترانی دبحیری سره په یو وخت راپیل سوی دی روسته بیا دصلیبی جگړو ومنځ ته دراتگ په صورت کی ئی لمن غوړیدلی ده او ددغه جگړو دماتی څخه ئی وروسته خطرونه زیت سوی دی او موخه ئی معلومه سوی ده ترڅو ددغه وړانونکو جگړو په بدله کښی دمیدان ته راداخل سی او دنصرانیت ددعوت دسازمان سره اوږه په اوږه کار وکړی دیادونی وړده چی اتلسمی پیړی تراخیری کلو

پوی داستشراق مفهوم ٻڌه ٻڌڪاره نه وُ مگر دامفهوم په پرانسه کی سنه (۱۷۷۹م) کی وپیژندل سو او دپرانسی داکاڊیمی په قاموس کی درج سوئینی بیا په دی باور دی چی داستشراق ډله «مجمع تحقیقات ویانا» دفرمان دصدور سره یوځای چی دڅو علمی کرسیو داروپا په ځینو پوهنځیانو کی پرايچاد باندی بناء وواو دعلمو، زیات تحقیق، دینونه، تاریخ او داسی نورو باندی ئی مطالعه کوله راپیل سوی دی وروسته ئی دخپلی ودی لپاره کرار کرار مرهلی طی کړی دی او په نولسمه او شلمه پیړی کی و اوج ته رسیدلی دی په پایله کی داسلامی فرهنگ ټوله له فروع پیژندل سوی دی.

## داستشراق مرحلی

داستشراق ډلی و اوج ته درسیدو په موخه دری مرهلی تیری کړیدی:-  
**لمړی مرهله:-** داکتشاف ده په دی مرهله کی مستشرقانو خپله زیاته فاملرنه دی ته کړیده چی دمسلمانانو دفاع گانو رو هیات دفکری یرغل لاندی راولی ترڅو ددوی کامیابی او دمادی معنوی تاوانی سرچینه کشف کړی،  
**دوهمه مرهله:-** مخطوط ده په دی مرهله کی دمسلمانانو کامیابی پرعواملو اسبابو او دقوت پر سرچینو ئی دغریبانو سره پربنډمنی

دمسلمانانو پرضد باندی بحث گپ سو داهغه مرحله ده چی داستشراق پاخون دصلیبی جگړو سره دلاری مل وو.

دریمه مرحله: - دبنکاره دبنمن مرحله ده: په دی مرحله کی دمستشرقانو دبنبرنی بنکاره سوه درخی او خیانت څخه ئی پرته پورته سوه او فکری جنگ په لوری ئی هڅی بیل کړی ترڅو اسلامی عقیده تربرید لاندی راوولی له دی لپاره چی داسلامی محکو پر خای دمسلمانانو فکروته او عقلونه تر خپلی واکمنی لاندی راوولی.

## داستشراق موخی

داستشراق ډلی داسی موخی لری چی غړی ئی دشتون او رسیدو لپاره هڅی کوی او اوس ئی هم هڅی روانی دی. ددوی مهمی او بنستیزی دوی موخی دی.

(۱) داسلامی فکرونو له منځه وړل چی غرب او دینونه ته ئی جدی خطر متوجه دی.

(۲) دغریبانو گرځول داسلام څخه او دغریبانو منع کول داسلام دقبلولو څخه. ددغه دوو هدفونو تر څنگنور هدفونه هم لری چی په لاندی ټکو کی خلاص کیدای سی:

**علمی هدف:** په دغه هدف کی مستشرقانو د شرق د علومو مطالعه کوله ترڅو د اسلام په حقیقت پوه سی چی مستشرقان مسلمانان سول.

**صلیبی هدف:** د دوی بنسټیزه انگیزه یواځی صلیبی تعصبات، د تثلیث د مفکورې خپراوي، د حریف سوی دین نصرانیت نشر کول او بالآخره د اسلام پر ځای د عیسویت دین قائلول وه دوی د دغه اهدافو درسیدو په موخه لاندی دوی رویې کړولی:

**الف:** د رسول الله ﷺ په رسالت کی شک پیدا کول او دا ادعائی کوله چی گویا مسلمانانو په لومړیو دور پیړیو کی د ځانه احادیث جوړ کړیدی.

**ب:** د قرآن کریم په صحت کی شک، دوی فکر کاوه چی قرآن کریم د محمد ﷺ تاءلیف دی.

**ج:** درومی او غربی قانون په وړاندی د اسلامی فقه ارزښت لمنځه وړل.

**ر:** د عربی ژبی له منځه وړل او په دی ئی تور نیول چی عربی ژبه دودی او تمدن په لاره کی بریالی نه ده.

**ه:** د موضوع ئی مطرح کوله چی گویا اسلام د یهودیت او عیسویت څخه اخیستل سوی دی.

**و:** د مسلمانانو عیسویان گرځول او په دوی کی د تثلیث عقیده خپرول.

ز: په موضوع او ضعیفو احادیثو باندې اعتماد کول دخپلې مفکورې دتائید په موخه.

**دفاعی هدف:** یو بل لامل چی مستشرقانو ته ئی دختیځو هیوادونو د علمو دمطالعی لاره پرانیستلی ده داسلام دغوړیدو په وړاندې مقاومت په هغه هیوادو کی دی چی دمستشرقانو تر ماتې وروسته اسلامی ځاګو تر خپل نفوذ لاندې راوستلی وه.

**ددوی هدف:** داروپا ډیرو مؤسساتو او نګه والوزیات مالونه دمستشرقانو په واک کی ورکړی وه ترڅو دوی داسلامی هیوادو تګ لاره، احوال او اقتصاد ئی معلوم کړی.

سیاسی او استمراری هدف: دایقینی خبره ده چی دمستشرقانو مهم هدف پر اسلامی هیوادونو باندې سیوری او نفوذ غوړول دی او پردوی باندې بنکیلاک او ددی دسیاستونو توجیه ده. مستشرقانو دخپلو بنو اهدافو درسیدو لپاره ډیری رویې په کار اچولی دی چی له جملی څخه ئی:

(۱) دمسلمانانو په منځ کی دورورګلوی قضا کمزوری کول.

(۲) دفرقیزی بنی پلې کول په اسلامی هیوادو کی دفتنو ریبی پیداکول.

(۳) دعربی دفصیحی دژبی دخاتمی په موخه ئی خلګ تشویقول چی دعوامو او محلی خلګو لهجه تعقیب کړی ځکه عربی دقرآن او حدیث ژبه ده او دخلګو دیوځای کیدو او خط ومواصلاتو ژبه ده.

- (۴) داسلامی ملتونو پر عاداتو او تقالیدو باندی یرغل ترڅو داړتیا په صورت کی په اسانی سره وکولای سی ګټه ځنی واخلی.
- (۵) داسلامی ملتونو دادبیاتو او ژبو مطالعه ترڅو ددوی سره مفوضانه اړیکې وساتی.
- (۶) دغرب دلوی والی تشبیت او خلگو ته دا فکر ورکول چی یواځی غرب نجاد ورکونکی دی او غرب دمسلمانانو یو ټینگ دوست دی.
- (۷) دمسلمانانو جلو نیول چی دوی یو ناتوانه او ناپوه قوت دی او دوی په سیاسی، نظامی او نورو امرو کی دغرب څخه چاره نه لری.
- (۸) دجهاد مقدس نوم بدنامه کول او دجهاد فکر دخلگو دفکرونو څخه وړل ترڅو ددوی په وړاندی هرډول مقادمت لمنځه ولاړ سی.
- (۹) دمسلمانانو په منځ کی قومی، ژبی او منطقوی تعصبات راپورته کول.

## د استشراف و سائل

- استشراف ډیر و سائل لری چی دخپلو اهدافو درسیدو په موخه ئی کاروی کیدلای سی چی په لاندی ټکو کی خلاصه سی:
- الف: مستقیم و سائل: دغه و سائل په ښکاره په لاندی شیانو کی تمثیلیری. (۱) کتابو.

(۲) لوی، لوی یاداشتونه، قاموسونه او نړیوال دائرة المعارفونه.

(۳) ورځپاڼی، مجلی او خپرونی.

(۴) انجمنونو، لیدنی او کانفرانسونه.

(۵) د اسلام په اړه شک پیدا کول.

(۶) پر عربی ژبه باندې تور ویل، فقه اسلامی بدنامه کول او د مسلمانانو د فقه علماء ترورول

(۷) د تاریخي اثارو چي د کفر په وخت کی تیر سوی دی راژوندی کول او درنښت ئی تشیتول.

ب: غیر مستقیم وسائل: دغه وسائل د مستقیم وسائلو زیات خطرناک دی ځکه دا وسائل په داسی ډول پټ دی چي نښی ئی ښائی تر ډیری زمانی وروسته ښکاره سی دغه وسائل په لاندنیو ټکو کی ارزیابی سی.

۱: دمستشرقانو پوهنځیانی چي د شرق د پیژندنی لپاره تاء سیس سوی دی او د غرب پوهنیزی حوزی.

۲: داسی شاگردان چي مسلمانان دی، دمستشرقانو په لاس ئی زده کړه کړی ده، ددوی د پوهنځیانو څخه فارغ دی پدی حق روزل چي د اشتراق مفکوره په مخه بوزی او داسی کارونه وکړی چي ددوی استاذان ځنی ناتوانه دی ځکه دوی مسلمانان دی د اسلام په پوښ کی، د مسلمانانو د زامنو په څهره کی د اسلام پر ضد او د اسلام د فعالیت پر ضد باندی کار کوی، اسلامی

مقدساتو ته سپکاوی کوی او دالله ﷻ په صفاتو کی، در رسول الله ﷺ په شخصیت کی، دمخورو مسلمانو مشرانو په شخصیت کی یو ډول شک پیدا کول په لیکلی او شفاوی ډول او یو شمیر یرغمل کول. مگر دایمان په قوت، صبر او تقوی او په راسخ عزم سره کیدلای سی چی ددوی ټولی توطیې او دسیسې لمنځه ولاړسی او دابو دمخ کرنی سی. الله ﷻ فرمائی: **لَتَبْلُوَنَّ فِيْ اَمْوَالِكُمْ وَاَنْفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعَنَّ مِنَ الَّذِيْنَ اَوْتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِيْنَ اَشْرَكُوا اَذَى كَثِيْرًا وَاِنْ تَصْبِرُوْا وَتَتَّقُوْا فَاِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْاُمُوْرِ**. (ال عمران - ایه ۱۸۶)

ژباړه: خامخا به تاسو په مالو او ځانو خپلو کی وازمایل سی او خامخاب تاسو داهل کتابو چی ستاسو څخه مخکی تیر سوی دی او مشرکانو څخه ضرر او سرزنشی واورى او که صبر او تقوی وکړی نو بیشکه دغه کار دمقصودی کارونو څخه دی.

# خلورم

## تنصير (تبشير)

### د تنصير تعريف

تنصير دهغه دعوت څخه عبارت دی چی صلیبان ئی د عامو خلگو خصوصاً دمسلمانانو په منځ کی کوی څودوی په نصرانیت کی داخل کړی. او د حقیقت مخه نیول او عام خلگ غول دې ته تبشير وائی.

### د تنصير تاريخ

د تنصير ډله تر صلیبی جگړو، استشرق او استعمار وروسته ښکاره سوی. تر پیدا کیدو وروسته د ستی دا شتراق ده ډلي سره اوږه په اوږه ودریده او اسلامی عقایدو د له منځه وړل او خرابول یی اعلان کړه، دغه ډله د استعمار د ډلی سره هم ږغی وه دیوي ډلی وړا ندیز د بلی ډلی لپاره گڼل کیده.

## د تنصیر مر حلی

تنصیر د مسلمانانو د نصرانیانو کولو لپاره په تدریجی ډول درې مرحلې په نظر کې نیولې دي:

(۱) نصرانی جوړیدل: په دې مرحله کې دوی کوښښ کاوه چې مسلمانان دخپل دین څخه مرتد کړي او په نصرانیت کښی ئی داخل کړي لکه چې د مسیحی مبشرینو څخه یو تن وائی: ځکه کوښښ کوم چې یو مسلمان د محمد ﷺ څخه و عیسویت ته راوبولم.

(۲) د مسلمان وتل د اسلام څخه: په دې مرحله کې دوی غوښتل چې باید مسلمان په پوره ډول د اسلام څخه ووزی یالې ترلږه ئی په اسلام شک پیدا سی. (زولیمر) و مسیحی مبلغینو ته په نصیحت کې وائی: ای مسیحی مبلغه! کله چې مو مسلمان د اسلام په مړاندې دوه زړه، شک من کړی کولای سی چې د دین څخه ئی واړوی یعنی اسلام ته مو صدمه ورمول کیدلای سی چې خپل هدف ته ورلیږی دغه شک هم بس دی که څه هم نصرانی نس نوموړی زیاتوی ستاسو وظیفه چې مسیحی هیوادونه مو و محمدی ښاروته استوی دانه ده چې مسلمانان باید خامخا په نصرانیت کې بلکی ستاسو دنده او مکلفیت یوازی دادی چې مسلمان د اسلام د دایرې څخه وباسی نور به دده او دخدای ﷻ تر منع رابطه نه وی .... »

(۳) د اسلام خڅه لیری والی: پدې مرحله کی دوی کونښن کاوه چی مسلمان د عبادت په چارو کی د غیر مسؤل کس په ډول وگرځوی د عبادت په شعائره کی لکه لمونځ روژه حج او داسی نورو کی ئی بیخی بی پروا وگرځوی یعنی که ئی عبادت وکړی او که ئی ونه کړی ځنی بی پروا و ی. یا لږ تر لږه ئی په عبادت کی ست پوست کړی تر د عبادت په پوره ډول پریښودلو اونه واجب گڼلو ته لاره خلاصه سی. په فرهنگ، اخلاقو او هیڅ ډول رویه کی د پیغمبر ﷺ، اسلام او قرآن سره به دده نسی پاته، په پتو سترگو به د غرب تقلید کوی، په حقیقت د انا تیجه چی مسلمانان د دین خڅه ایستل دی په ډیره گرانه درگ سوی ده د نصرانی مبلغینو لپاره، پروا نسته چی یو مسلمان په پاسپورت یا په پیژند پانه کی مسمان ولیکی خومهم خبره داده چی په فرهنگ، فکر اورویه کی غربی او نصرانی سی.

## د تنصیر اهداف

- کیدلای سی چی د تنصیر موخی د تنصیر په تعریف او د تیر و مرحلو په اوږدو کی وپیژنو مگر په لاندی ټکو کی خلاصه کیدای سی.
- (۱) د اسلامی فکرون له منځه وړل او تثلیت مفکوره دودول.
  - (۲) د مسلمانانو عقیدی د خپل دین په وړاندی شکمنه ول.
  - (۳) په قرانی حقایقو کی تحریف پیدا کول او مسلمانانو ځنی لیری کول.
  - (۴) د رسول الله ﷺ د پیغمبری په صداقت کی شک پیدا کول.

- (۵) د حکومتی نظام څخه د شریعت لیری کول.
- (۶) د خلگو لیری کول د اسلامی اخلاقو او رویو څخه.
- (۷) د نصرانی ټولنو څخه د اسلام مخه نیول.
- (۸) ملتونه دخپل سیوری لاندی راوستل او اسلامی هیوادونه بند راوستل.
- (۹) د دولتونو د اقتصاد ملونه په خپل لاس کی راوستل او یا د خدمت په نامه نصرانیت خپرول.
- (۱۰) د هیوادونو د اقتصادی، قانون جوړونی، تعلیمی او مطبوعاتی سیستمونه جوړول دخپل مسیحی اهدافو په موخه.

## د تنصیر وسائل

ټول هغه وسائل چی مسیحی مبلغینو په کار اچوی دخپلو اهدافو درسیدو په موخه هغه ذدی چی مخکی می ذکر کړل خو په اجمالی ډول عبارت دی له:

**الف: مدرسی:** د اسلامی ملتونو د ناپوهی څخه په کټی اخیستنې، دخپلو اهدافو د شتون او دخپلو افکارو دخپراوي په موخه ئی مدرسی او مکتبونه جوړ کړل لکه د لبنان د پایتخت بیروت کی د امریکا پوهنځی چی اوس هم خپله کرغیړنه دنده، پر مخ بیایی په تیر وخت کی ئی یو انجمن هم درلودی ددی لپاره چی د پارغینو اړیکی د پوهنځی سره ونه شکپړی او وکولای سی چی دخپلو بادرانو په څیر دوی هم هغه کرغیړنی دندی پر مخ بوزی. د مصر په پایتخت قاهره کی د امریکا یو بل پوهنځی ه سته چی کټ مت

د پورتنی دانشگاه په خیر کارونه پکښې کېږي. د یو شتمنی پیرې په پیل کې ډیر کرکزونو د همدې کار لپاره په نړۍ کې پرانستل سو.

**ب: مجلی:** لکه د (العلام الاسلامی) مجله چې د فارس څخه خپرېږي چې ځنی برخی ئی د کتاب په بڼه کرځیدلی چې شیخ محب الدین دغه ده (الغارة العلم الاسلامی) په عنوان په عربی ژبه ژباړلی دی یعنی پر اسلامی نړۍ باندې یرغل. د افریکائی ځوانانو مجله چې په عین شکل سره دنده پرمخ بیایي په ښکاره یو شکل لری خو په حقیقت کې د صلیبی غرضونو دمخ بیولو په موخه خپرېږي. همدا ډول زیات شمیر مجلې او جریدې په نړۍ کې خپرېږي په ځانګړې ډول په افغانستان کې د غریبانو لخوا تاسیس سوی دی چې غربی دعوت پر مخ بیایي ځوانان باید پوه چې څوک وم او پر کومې خوا نڅیرم.

**ج: تعلیم په غربی بڼه ګرځول:** دا په دی معنی دی چې تعلیم او انصاف هم د غریبانو د اهدافو رنګ اخستی دی او هم هرچیرې چې ددوی توان دی دوست تر بریده ئی تعلیم خپلی خوښی سره برابر کړی دی.

**د: ښوونیز بورسونه:** د بورسونو څخه هدف دادی چې غریبان د اسلامی هیوادو څخه یو شمیر زده کونکي په خپل مصرف او خدمت په نامه بیایي او په ښکاره دا وائی چې ستاسو د تعلیمې کچې دوړتیا په موخه داکار کوو خو په حقیقت کې دوی غواړي چې دغه شاګردانو ته خپل فکرونه ورازده

کری او عقیده ئی تر خپل قابو لاندی راولی او بیا په اسلامی هیوادو کی کار  
ځنی واخلی.

هـ: روغتونو او رنځ پوهان چی دوی اسلامی هیوادو ته لیږی دوی په پوره  
ډول په مسلمانانو کار کوی.

ز: سیمنارونه او کانفرانسونه

ح: ورزشی ځایونه او فرهنګی انجمنونه

ط: دصلیبی مبلغینو کانفرانسونه او سیمنارونه چی دخپلو اهدافو درسیدو  
لپاره راټولېږی او یو دبل مشهری سره کوی نوموړی مبلغینو یو شمیر حلقی  
جوړی کری ترڅو خپلو مبلغینو ته دعوت رغنده لاری چاری ولټوی او  
لارښوونی ورته وکړی چی څنګه کولای سی چی مسلمانان دخپله دینه وارپوی  
چی ددغو حلقو څخه ځنی په لاندی ډول وی:

- په (۱۳۲۴\_ هـ) چی د (۱۹۱۰\_ م) سره سمون خوری په قاهره کی حلقه  
جوړه سوه دمشهور مسیحی مبلغ (رولیمر) په ابتکار داحمد عربی په کور کی  
جوړسو.

- په (۱۳۲۸\_ هـ) چی د (۱۹۱۰\_ م) سره سمون خوری په اسکاتلنډ کی بله  
حلقه جوړه سوه چی د (۱۵۹) په حدودو کی نړیوال تنصیری نمائنده گانو گډون  
پکښی زکړی.

- په (۱۳۲۹) کال کی چي د (۱۹۱۱\_م) سره سمون خوري دهند په لکنو په بنار کی بله حلقه جوړه سوه چي (صموئیل زولیمر) هم پکښی وه.
- د قدس حلقه چي په کال (۱۳۴۳\_هـ\_۱۹۲۴\_م) کی جوړه سوه.

**ي: د فرهنگي مرکزونو بنسټ ايښودل:** مسيحيان دخپل فرهنگ دودى په موخه چي د مسلمانانو د پچيانو په فکرونو کی وده وکړي او غربى ژبه زدکړي په اسلامى هيوادو کی ئى فرهنگي رکزونو خلاص کړل لکه د (ARC) مرکز چي ئى د افغانانو لپاره په پاکستان کی خلاص کړى .

**ل: د کتابتونو بنسټ ايښودل:** عمومى کتابتونونه د مسلمانانو د اولادو لپاره خلاص کړه چي دنصرانيت د کتابو څخه ډک وه او انجيل ئى په عربى ژبه واړوي او د اسلامى ټولنى په هغه سيمو کی ئى مفت توزيع کړى چي ناپوهى هم هلته واکمنه وه. په جنوبى افريقا او نورو اسلامى هيوادو کی ئى دنصرانيت د څرگند تيا په موخه راډيوگانى چالانه کړى. علامه پردى ئى دنصرانيت دخپرولو لپاره زياتى خپرونى درلودى ئى او ځوانان ئى دخپل ادرسونو په ليړلو سره تشويقول چي ددوى راډيو واوري او بيا ددى لای په اسانى سره وکولای چي دخپل دمسيحت کتابونه وروليږي. ما خپله (مؤلف) په خپله سيمه کی ډير داسى ځوانان ليدلى دى چي داسى کتابونه لري يو ورور چي د ملک فهد د قرآن کریم په مطبوعه کی په مدينه منوره کی ئى کار کاوه وماته ئى قصه وکړه: نصرانيان د قرآن کریم په پوښتى (ټايتل) کی انجيل

چاپوی او بیائی دافریقا په سیرو پرتو سیمو کی ویشی او داوړه وائی چی دقرآن کریم دمدینی منوری ومطبوعی چاپ دی. همدغه انجیل پښتو او فارسی ژباړی او بیائی دافغانانو دمهاجرینو په کمپو کی په وړیا ډول ویشی همدا ډول نور عیسوی کتابونه لکه (عیسی په اسلام کی) او (عیسی مسیح بیارایی) کتابونه په مختلفو ناستو و خلگو ته په ځانگړی ډول وځوانانو ته ویشی.

ل: دنصرانی بنځو گمارل: ځینی نصرانی بنځی دنصرانیت دین دتبلیغ لپاره دمسلمانانو بنځو په منځ کی ئی گمارلی دی. دغه د بنځو گمارل دنصرانی دعیانو دوسائلو څخه یوه برخه ده چی په ټوله دنیا خصوصاً په اسلامی هیوادو کی ئی استفاده ځنی کول. دلته نور ځنی نور وسائل هم سته چی انسان ئی فکر کوی تر هغه ډیر خطرناک دی. ځینی ساده کسان په دی باور دی چی دتنصیر پروسه دغریبانو دجگړی سره چی پراسلامی هیوادونو باندی ئی تر سره کړه پای ته ورسیده او اوس هیڅ شتون نه لری. مگر حقیقت ددی خبری برعکس دی دتنصیر پروسه اوس هم مبارزه کوی. بلکی دوی دخپل ځان لپاره داسلامی امت اسلامی فکر او رشد په نظر کی نیولو سره تر پخوا ډیر ژور کار کوی. او دغه پروسه به تر هغه بریده پای ته ونه رسیږی چی ددوی موخه چی دمسلمانان عیسویان کول سرته ونه رسیږی. قرآنکریم ودغه خبری ته اشاره کوی: ولن ترضی عنک الیهود ولاالنصارى حتى تتبع ملتهم. ژباړه: هیڅکله به ستا څخه یهود او نصاری راضی نسی تر څو ددین پیروی ونه کړی.

په بل خای کی الله ﷻ فرمائی: (القتل: ولايزالون يقاتلونكم حتى يردوكم عن دينكم ان استطاعوا) ژباړه: تل به دوی ستا سره جنگیږي تر هغه وخته پوری چي تاسو دخپل دین څخه اړوی که وتوانیږي نو دنصرانیانو جگړی په هر وخت کی په مسلمانانو په وړاندی روانی دی، دبنمنی ئی پاته ده مگر مبارزی ډول او رویه ئی تغیر پیدا کوی. دمبارزی وسائل ومعاصری ټولنی دغوښتنی سره سم برابروی. دهمدې خبری پر بنسټ باندی دتنصیر پاڅون په اوس وخت کی په لاندی بڼه باندی کار کوی.

- دهبانیان او عیسوی مبلغیانو مسلمانان په پخوانی بڼه وعیسویت ته بولی او عیسویان ئی گرځوی.
- روغتنونه، مدرسی، او فرهنگي ټولنی ددوی په حدودوکی کار کوی، رادیوګانی، تلویزنونه، مطبوعات او نشرات فرهنگي مسائلی ددوی په ګټه خپروی
- نوی دینی او اجتماعی مذهبونه دمسلمانانو عقل په زهرو کوی او دعقیدوی اصولو څخه ئی لیری کوی.
- داسلامی هیوادوپه منځ کی ځینی سیاسی او ګوندونه جوړول که څه هم په ښکاره دتنصیر شعارونه لری خو په پټه دعیسویت لپاره پورتنی کارون تر سره کوی.
- داستشمار مؤسې لکه بانکونه یا نور تاءسیسات چی دمسلمانانو دافتصاد پر وده باندی ئی سیوری غوړولی دی او دمسلمانانو دافتصاد

دمنبعو دتخریب هڅی کوی دایو څرگند حقیقت دی چی نصرانی مبلغینو دری شیان پیدا کړی دی چی دهغو په مټ ئی په دنیا کی ډیر نفوذ پیدا کړی دی چی دری عبارت له: فکر، ناروغی او ناپوهی څخه دی، دوی کولای سی چی تر دغه درو پوښتنو لاندی په ښه ډول دملتونو په بیخ کی دکومک رسولو، دپوهنیزې سولې لوړولو، دمکاتبو په جوړولو و ښوونیزو کورسونو ته جوړولو په بهانه خپلی ریښی وغځوی. دخپلو فکرونو، دتثلیث دعقیدې خپلو او دنصرانیت دمفکورې دغوځول په موخه ئی په کلی کی صحیح کلنیکونه، روغتونونه او تعلیمی مرکزونه جوړ کړل تر څو خلگ پر دوی باندی باور وکړی او ددوی سره مخامخ سی. دتنصیر گوند دافغانی ملت دجهاد دشرايطو، دهجرت ځایونو، بی کوریو، دربدریو، دکورنیو جگړو او مکاتبو او مدرسو دلنډیدو په نظر کی نیولو سره وپیتله چی دخلکو دعیسویانو کولو لپاره ډیره ښه زمینه مساعدده. دنوموړې شرايطو څخه ئی استفاده وکړی دښیکنې او انسان دوستی په نامه ئی پورتنیو درو لارو څخه ئی دعیسویت کار پیل کړی. موږ وین چی په افغانستان کی تر سلو زیاتی غربی مؤسسی د(انسانی مرستو رسولو) په عنوان کار کوی دغه مؤسسی په دوو ډلو ویشل سوی دی:

(1) دافغانی مرستو دشوری غړی مؤسسی.

Abeney Coordination Body for Afghan Relief  
(ACBAR) دغه بخشش چی اوه پنځوس مؤسسی او نمائنده گی لری

فکری جگړه

(۴۵) ئى غريبى دى دغه مؤسسى دملل متحد خخه مرستى لاسته دىيارغونى  
په نامه راوړى په افغانستان كى.

## (2) هغه مؤسسى چى دشورا غړيتوب نه لرى

هغ مؤسسى چى په پورتنى شورى كى غړيتوب نه لرى شمير ئى (۱۵) مؤسسو  
او سازمانو ته رسيږى چى دملل متحده ارگانونه، صليبي بڼاخونه، نړيوال  
صحى سازمانونه او نړيوال پروگرامونه ئى دمصرف توكى برابرولى. ددغه  
مؤسسو بودجه په (۱۹۸۹م) كال وسل ميلونه ډالروته رسیده. يو شمير نوري  
مؤسسى دطالبانو درژيم دسقوط وروسته رامنځته سوي دى چى بودجه ئى  
ماته معلومه نه ده پورتنى مؤسسى دننه په افغانستان او دباندى دمهاجرو په  
كيمپو كى خپل فعاليت كوى.

**دودى عرصه:** چى روغتونو، صحى مركزونو، دپايوازانو دتربيې  
دكورسونو او دډاكترانو دروزلو خخه عبارت ده.

**دزدكړى عرصه:** په دغه بخشش كى عمومى زدكړه، صحى زدكړه،  
دښوونځيانو جوړونه، فرهنگى مركزونه، دانگليسى او فرانسوى ژبى زدكړى  
او نورو كاروته كار كيده.

د کښت او کروندی عرصه: په دې بخش کې د تخمونو ویش، د ابو دکانالونو رغونه، دلارو رغونه او د بزرگانو د کښت او کروندی په اړه پوهاوی ترسره کیدی.

د انساني مرستو عرصه: په دغه بخش کې تحضی او هدیې د ځانگړو اصولو له مخې خلگو ته ورکول کیدی. د مؤسساتو دگړی شوری درسمی راپور لمخې د افغانستان په مختلفو ولایاتو کې (۲۳۵) پروژې په لاندې ډول د عملیت ډگر ته وتلی دی.

- (۱) «۲۵» پروژې په غزنی کې
- (۲) «۶» پروژې په هرات کې
- (۳) «۳۹» پروژې په قندهار کې
- (۴) «۳۵» پروژې په لوگر
- (۵) «۳» پروژې په کابل کې
- (۶) «۵» پروژې په لغمان کې
- (۷) «۱۹» پروژې په کنړ کې
- (۸) «۲۷» پروژې په پکتیا کې
- (۹) «۴۳» پروژې په ننگرهار کې
- (۱۰) «۱۱» پروژې په پکتیکا کې
- (۱۱) «۱۰» پروژې په وردگو کې

(۱۲) «۵» پروژی په زابل کی.

دا هغه مرستی دی چی دشوری دناغرو مؤسسو پرته ئی تر سره کوی. ددغه ټولو مصرفونه او هڅو سره الحمدالله ددوی ټول کونښنونه په پوره ډول سره دناکامی سره مخ سوی دی، اوس هم افغانانو ویوه خدای ﷻ ته عقیده لری او خدای ﷻ په دین ئی ټینکی منگولی لگولی دی، دایقینی خبره ده چی کوم چاته چی الله ﷻ هدایت وکړی هیڅ قدرت بیا ده هغه دگمراه کولو توان نه لری که څه هم په میلنو ډالر مصرف کړی، څومره ښه ویلی دی الله ﷻ:

ان الذين كفرو اينفقون اموالهم ليصدون عن سبيل الله فسينفقون نها ثم تكون عليهم حسرة ثم يغلبون والذين كفرو والى جهنم يحشرون ط.

ژباړه: بیشکه کافران ډیر مالونه خرسوی ددی لپاره چی خلگ دالله ﷻ دلاری څخه منع کړی، ژر دی چی دوی په مالونه خرڅ کړی بیا به دوی پر خرڅ سو مالو باندی پښیمانی کوی بیابه مغلوب سی او کافران به ددوڅخ لوری ته شړل کیږی

## د فکری جگړی اهداف

ددې جگړی بنسټیز موخه داسلامی فکر او عقیدی لمنځه وړل دی، دمسلمانانو دینی باورونه لمنځه وړل دی، او داسلام په دین منگولو لگولو څخه منع کول دی. داسی اسلام چی هم عقیده او هم دژوند زدکړه د. مگر

دهغه مرحلو چي واهدافو ته وسيدو لاره او په کار اچول سوی دی بیخی زیاتی دی کیدلای سی چی په لاندینیو ټکو کی خلاصی سی.

## و غربي ملتونو ته د اسلام د خپریدو موخه نیول

ددې دین داهمه رینبو بڼآخونو څخه دادی چی اسلام فطرت دی انسانی سلیم طبائع په ډیره مینه سره قبلووی دهمدی خبری پر بنسټ باندی دشرکینو داسماع په اړه الهی لارښوونه کوی چی دشک پرته دقرآن کریم محضی او ریدل په نفس کی یو لو تحول راولی. لکه چی الله ﷻ فرمائی:

(وان احد من المشركين استجارك فاجره حتى يسمع كلام الله.)

ژباړه: که یو دکفارو څخه ستا څخه امن وغواړی امن ورکړه ترڅو دالله ﷻ کلام واوری. کله چی دمکی مکرمی مشرکینو دقرآن کریم تاء ثیر کول ملاهضه کړی دی چی هر چا به قرآن کریم واوری دی دستی به مسلمان سو نو دمکی مکرمی حسدگر کافران په دی پوه سوه که داقران لوستنی او مسلمان کیدو لړی روانه وی نو دمکی خلگ به یو په بل پسی ټول مسلمانان سی دپلار او نیکه دین به پریردی ددوی په وینا په نوی دین کی په داخل سی. نو له همدی امله دکافرانو مشر لارښوونه وکړه چی دقرآن دتلات پر موقع دی تشویش پیدا کړی او خلگ دی په بیکاره او بی فائدو کارو باندی اخته کړی ترڅو دقرآن کریم داوریډلو او تاء ثیر کولو مخه ونیول سی ددی موضوع دروښانتیا په اړه الله ﷻ فرمائی:

وقال الذين كفرو لا تسمعوا لهذا القرآن والغوفيه لعلكم تغلبون ط.

ژباړه: کافران ویل: قرآن مه اوری ددې قرآن دویلو پر وخت بی کټی خبری کوی ددې لپاره چی تاسو غالب سی. بناً غریبانو درک کړی وه چی په اروپا کی اسلام دغوړیدو په حال کی دی پر مخ دمخکی باندی بیل، بیل ملتونه ودغه دین ته ښه راغلاست وایی نو ددغه ویری چی ټوله غرب په اسلام بدل نسی نو په ټوله توان ئې داسلام دخپراوي دمنعی لپاره هسی پیل کړی.

## د اسلامي څهري د سپیڅلتیا مخه ډب کول

دا هدف دپورتنی هدف لپاره تمهید او وسیله ده دغه توری کرنی راکشول سواځی داسلام پر یوه لوری باندی نه دی بلکه داسلام پرتولو اړخونو باندی ئې راکشوی چی قرآن، سنت، پیغمبر ﷺ او فقه اسلامی پیل کړی دی او پرتولو هغه شیانو چی اسلام دځان سره راوړی دی. دغه جنگ لټونکی پر اسلام او دمسلمان پر شرعی حقایقی توری کرنی راکشوی ددی لپاره چی دیوی خوا به دمسلمانانو رابطی دمسلمانانو سره قطعہ سی او بی مرشده او بی آمده به سی چی ددوی دژوند تنظیم کوی دبلې خوا ئی دنامسلمانو ممانعت کوی چی مسلمانان نسی. څښتن تعالی ﷻ فرمائی: یرویدون ان یطفئو انورالله بافواهم ویاء بی الله الا ان یتم نوره ولو کره الکافرون. ژباړه: دی غواړی چی په خپلو خلو

باندی دالله ﷺ نور مہ کړی او الله ﷻ څخه مخ واپړوی مگر هغه څوک چې دالله ﷻ نور تمام کړی که څه هم کافران ناخوښه وی.

## داسلامی امت په تاریخ کی شک پیدا کول

صلیبی دعوت کونکو داسلامی امت په تاریخ کی شک پیدا کاوه بنسټیزه موخه ئی داوه چی ددی امت اړیکې دتیرو ځلاو څخه وشکوی ترڅو دیو بی تاریخه او بی افتخاره امت په ښکاره سی، داشک دوی په داسی ډول پیدا کاوه چی دتاریخ خلگ او اشتباهاتی ئی راڅپړلی او دنقص لار به ئی پکښی پیدا کول او بل به ئی دتاریخ په لیکنو کی زرین نقاط ورزیاتول چی نوی نسل یاراتلونکی نسل ددی تاریخ څخه دظلم، تیری، شکنجو او وینی توپولو پرته بل څه ونه فهموی. له بده مرغه دغه موضوع زموږ په تعلیمی خپرونو کی په توو نقطو کښی دملا خطی وږده: یو داچی اسلامی تاریخ لمنځه وړل او مسخه کول او په داسی ښه منځ ته راوړل چی دنفرت او کرکی وړ وی او متشرقیانو ټول تاء لیفات په همدی موضوع کښی ککړی دی. دوهم داچی داروپا تاریخ ته ښکلا ورکول او ددوی دبریالیتوب نقطی ذکر کول.

## دموجوده اسلامی امت په اړه شک پیدا کول

ټول مستشرقیان او ددوی دفکرونو ملاتړی په دی بسنه نه کوی چی زموږ تاریخ لمنځه یوسی بلکی زموږ اوسنی حالت هم ددښمنی ترغشی لاندی راوولی، مسلمانان چی په دردناک حالت کی قرار لری نودی د شک په پیدا کولو

سره ددی څخه بده کټه اخلی ددی شک اچولو تر شا ددوی موخه داده چی دنوی نسل په زړه کی دناهیلی تخم شنه کړی هغه نسل چی داوسنی دردناک، شاته پاته او کمزوری حالت سره لاس او گریوان دی. دوی غواړی چی نوی نسل دی ته اړ کړی تر څو داسلام پرته دبلې لاری څخه خپلی هیلی پوره کړی او نوی نسل ته داسی فکر ورکوی چی دغرب پرته ستاسو وده او ترقی شونی نه ده.

## دمسلمه امت په راتلونکی کی شک پیدا کول

غریبان مسلمانانو ته ددوی دغولونی په خاطر داسی فکر ورکوی چی تیر تاریخ مو (خدای مه که) دظلم، بدی، فساد او مینی تویولو ډک دی اوس حالت مو دکمزوری بڼی او کیفیت څخه جوړ دی نو ستاسو هغه حالت چی ددی دوو تاریخو څخه زیږی یعنی راتلونکی حالت به مو دودی او تلنالوجی په پیژندلو کی پر څه حال وی؟ ددی پوښتنی په جواب کی ویلای سو: که ستاسو خبری هم در سره ومنو نو موږ وایو چی دریشتیاهم دتور تاریخ او کمزوری حالت څخه کمزوری حالت زیږی او که موږ وغواړو چی ځانته یو روښانه راتلونکی جوړ کړ بیخی کیدلای سی اونه غواړو چی ددی لاری پرته (ددین پرته) دی دبلې لاری خپل راتلونکی وټاکو که موږ دتیر تاریخ پانی او اوسنی حالت ټوټه، ټوټه کړو او ټولی اشتباهاتی چی زموږ دخپله لاسه پینښی شوی دی هغه ایسته کړو کولای سو چی په راتلونکی دریشتیانی دین په ملنه یو

روښانه راتلونکي وټاکو. ټول غریبان دا شعار هر وخت ورکوی: چی موږ مسلمانان په مخ کی دغرب پرته دتمدن لپاره نه لرو ددوی په اند موږ لره په کار ده چی دغریب تقلید وکړو او په هر کاری ددوی تر شا ولاړسو او تر شونډانو لاندی دازمزمه کړو چی: عدالت هلته دی او بی انصافی زموږ سره ده، ازادی هلته او دیکتاتوری زموږ سره دی، وده او پرمختگ هلته دی او شاته تگ او پاته والی زموږ سره دی، صحت هلته دی او ناروغی زموږ سره ده، شتمنی هلته ده او ناداری او مسکنت زموږ سره دی، زور هلته دی او کمزورتیا زموږ سره ده، پوهه هلته او ناپوهی زموږ سره ده .....!!! داهم دمتشرقانو او غربی دعوت کونکو پیغام دی چی داسلامی امت په راتلونکی تاریخ کی شک اچوی او ډیر ځوانان په دی غولیدلی هم دی.

## داسلامی امت دشخصیت انحلالول

انحلال دمعنی له پلوه دگډیدو او لمنځه وړلو په معنی دی لکه مالگه چی په اوبو کی گډه کړی یا بوره په چایو کی گډه کړی، دخبری پر بنسټ داسلامی امت دشخصیت د انحلالولو څخه موخه داده چی داسلامی دین څخه کرکه راسی او دیو مسلمان په ذهن کی داسی ورکړی چی ونصرانیت ته نیژدی سی. لکه چی یو څوک تیر تاریخ په تاریکی کی ووینی داوسنی حالت کمزوری حالت څخه کرکه پیدا کړی او راتلونکی حالت په ناوړین کی ووینی نو طبعی خبره ده چی خپله لاره به پریرېدی او دنورو دلارو تعقیب کړی او دخپلی تگ

لاری شخصیت او هویت وړک کړی او خپل ځان ته به گوري خپل مقدسات به د هیري په لاره خوشي کوي. نور به نو د امد، نهی او مشوري فکر د اسلام له نظره نوی اور سره هر څوک چی امر ورته کوي د دلیل پرته به ئی منی ځکه چی دده څخه دخپل دین شخصیت وړک سوی دی خپل ارزښت ئی دلاسه ورکړی نور نو دبل چا طابع دی، ددښمن په وړاندی دذلت احساس کوي. ددی موضوع سپیناوی لاندی بیت کوي چی دتمیم دقبیلې یو تن شاعر پردوی دیر غل پر مهال ویلی دی:

(ویقضي الامر حين تغيب تمیم\* ولايستاء ذنون وهم شهود\*)

ژباړه: دتمیم دقوم شتون اونه شتون یو ډول دی که موجود نوی څوک ئی دانتظار لپاره نه کښینی تر څو نظظ ورکړی او که حاضر سی څوک مشهوره نه ځنی اخلی.

## دنوو پرهنگی عناصرو شتون

مشرقانو او فکری جگړی جنگیالیو دپورتنیو اهدافو درسیدو په صورت کی یو نوی فرهنگ منځ ته راوړی دی چی داسلامی فرهنگ ځای ونیسی او دغرب خپرونی ئی په نسمو نوجیهاتو سره عقلونه دتباهی سره مخ کوي. سیاسی او اقتصادی نظام او دپلماسی تری جوړیږی، نوموړی جنگیالی څرنگه چی غواړی خپل او دنورو تگ لاری هغسی ئی تنظیموی په پایله کی ئی غواړی چی اسلام تنظیم کړی یعنی اسلامیت دمیمن لپاره یواځی په

نسب، شخصیت، پیژندن پانه او پاسپورټ کی خلاصه کړی او نور عملیات بیخی لهنځه یو سی. او په سیاست، تعلیم، اقتصاد، فکر، تقلید او نوری کی دسیکولر غرب سره هیڅ توپیرونه لری. په داسی حالت کی دمسلمانانو عقیده دیو داسی ناوړین سره مخ ده چی ریشتنی ژوند ئی غوښتنه نه کوی. بلی: دهمدی خبری له امله غربیانو مدرسی، مکتبونه او نور تعلیمی ارگانو دمسلمانانو په منځ کی جوړوی تر خو ددی لاری ناپوه تمدن، ناسم فکر او دغرب تقلید او عقیده قبلول په اسلامی هیوادو کی مطرح کړی.

## د اسلامی پاڅونونو تخریبول

دڅښتن تعالی ﷺ حکمت دی چی دحق او باطل په منځ کی به دوامداوه کشمکش او مبارزه روانه وی هره وخت چی یو دور پای ته ورسیږی هتماً به دمبارزی بل دور پیلیدي. مگر ددی مبارزی په بهیر کی به بریالیتوب دحق په برخه وی. ځکه دالله ﷺ فرمائی:

بل نقذف بالحق علی الباطل فید مغه فاذا هو زاهق.

ژباړه: بلکه موږ حق پر باطل راغورځوو یعنی بریالی کوئی، سر به ئی ماتیدونو ناڅاپه به باطل لمنځه ځی. هرڅوک چی دحق ملگرتیا او دفاع کوی تل به غالب وی ځکه دالله ﷺ فرمائی:

ولقد سبقت کلمتنا لعبدنا المرسلین انهم لهم المنصورون وان جندنا لهم الغالبون ط  
ژباړه: بیشکه زموږ وعده دخپلو لیرلو سو بندگان لپاره صادره سوی ده

بیشکه زموږ دسلاننصرت کړل سوی ږی او بیشکه زموږ لښکر غلبه کونکی دی هم داډول رسول الله ﷺ په یو صحیح راییت کی فرمائی دی: زما دامت څخه به خامخا یو ډله تر قیامت پوری د حق لپاره مبارزه کوی. دهمدی الهی ژمنی پر بنسټ که څه هم مسلمانان په یوه نامناسبه حالت کی قرار ولری، ددبمنانو مکرونه دوچلونه ورته متوجه سی خویا هم میرانه او عزم لری چی خپل ځانونه دالله ﷻ په لار کښی نذر ورکوی یعنی قربانوی ئی او دحق لپاره مبارزه کوی. داسی کارونه په حقیقت کی داسلامی پاڅونونو کی چی دامت دیوالی او ژوندی والی لپاره، داسلام وحقیت ته بیرته دستنیدو لپاره او ددبمنانو دچلو دښکاره کولو لپاره راپورته سوی دی، خنډ اچول دی هیڅکله دوی داسی پاڅونونه نسی زغملای ځکه دوی پوهیږی که مسلمانان دیوه رهبر لاندی واوسیدوی چی دوی ته دوست او دښمن ورنښی، ښه او بد ورنښی او دخپلواکی او ازادی پر لاره ئی باوری کړی چی دغریبانو بریالیتوب شونی نه دی نو په دی لار کښی دوی پوره زیار باسی چی دداسی ډلو مشران بدنامه کړی او دخلگو په منځ کښی ئی بدښکاره کړی او دهیڅ ډول درواغو او تهمتونو څخه مخ نه اړوی چی پر دوی ئی ولگوی ددوی بدنامه کولو لپاره تر څو خلگ ځنی پیزاره کړی او خلگ ئی اطاعت ونه کړی او ددوی پاڅونونه دماتی او تخریب سره مخ سی.

## د فکری جگړې وسائل

د فکري جگړې جنگيالي او ملاتړي دخپلو اهدافو درسيدو لپاره چي مخ کي مو بيان کړه ديو ډول وسائلو څخه کار اخلي چي کيدلای سي چي پر دوو برخو وویشل سي.

الف: ښکاره وسائل: چي روښانه او ښکاره دي

ب: پټ وسائل: چي په پټ ډول ئي سرته رسوي او پای ئي ډيري خطرناکي دي.  
ښکاره وسائل: دغه وسائل په تبشير، دغرب غلامی او سيکلوريزم سره تمثليږي. دتبشير بيان مو مخکي وکړي پدي ځای کي دغرب غلامی او سيکلوريزم تر ارزيايي لاندی نيسو.

دغرب غلامی: دغرب غلامی ددی څخه عبارت ده چي په هر لحاظ يعني تعليم او تربيه، فکر او تقليد کي دغرب په څيرو گرځو همد ډول په اقتصاد، کلچر، عادت او نورو کي ددوی په څيرو گرځو يعني خپل ژوند ددوی په ډول جوړ کړو.

سيکلوريزم: سيکلوريزم ددی څخه عبارت دی چي ديانته او سياست سره بيل سي يعني عبادت يواځي په مسجد کښي خاص کړل سي او په دولتي، اقتصادي ښوونيزو او اجتماعي چارو کښي دين ته هيڅ ځای ورنه کړل سي ددی لويي بلا دخطرونو مکمل بيان به انشا الله دپتو وسائلو په عنوان کي بيان کړو دا هغه وسائل دي چي د فکري جگړې جنگيالي ئي کله، کله په

کرار، کرار ددی جگړې لپاره استعمالوی او کله ئی په ټولنیز ډول په چټکۍ سره استعمالوی. کله په یوه دای و سائلو بسنه کوی چی د کار له پلوه چابک او د تکلیف او زهمت له پلوه لږ وی بنائی سیکلوریزم هم ددی ډلی و سائلو څخه چی د تاءثیر له او اهمیت له قابل توجه وی، د بنمنانو چی په چټکۍ سره په اسلامی هیوادو کی ځای ورکوی او په ذهنو کی دی هم په لویه پیمانه ځای ورکوی چی له همدی امله په ډیرو اسلامی ټولنو کی کی داسی خلگ سته چی د سیکلوریزم په مټ داسی گرځیدلی دی چی یواځی په نامه، پیژندن پانه او پاسپورت کی مسلمانان دی په عمل کی هیڅ اسلام نه پیژنی او په دود، سلوک او تعلیم کی سیکلوریزم دی.

**پټ و سائل:** دغه و سائل هم ډیر ډولونه لری چی مهم ئی په داسی ډول دی: پر دی ټینگار چی دین او دولت سره بیل سی (سیکلوریزم) په ځانگړی ډول (سیکولارسیم) چی په عربی ژبه کی علما نیت سره تعبیر کیږی. ظاهراً په دی معنی دی چی علم گرځیدل یعنی بڼه پوهیدل مگر حقیقت دادی چی ددغه پایلی او علم په سلهاوو زره میله سره لیری دی. دایو غولونکی شعار دی، ددغه کار دودونکی غواړی چی ساده او کمزوری خلگ چی ژر خطاوی او دهر چا اواز ته جواب وائی ددغه نامه په پوښ کی خطا باسی او خپل نفوذ پکښی پیدا کړی. بالاخره د سیکولارسیم څخه مطلب بی دینی او د مذهب څخه لیری والی دی چی پر بنسټ ئی باید په ژوند کی د دین هیڅ اول نه وی او ډیر بنائسته معنی ئی داده چی ووايو سیکولارسیم معنی د دین او دولت څخه

لیری والی. دسیکولاریسم موضوع نوی عارضه ده چی پر مسلمة امت باندی راغلی ده او په اسلامی دین کی کوم اصل نه لری. داسی دین چی خپلو پیروانو ته ئی دژوندانه هر اړخ بنودلی دی بلکی ددنیا او اخرت دواړو بریالی لاری ئی ورته بنودلی دی. داسی کامل دین دی چی داسی اصول پکښی بیان سوی دی چی مسلمانانو ته سیاسی، اجتماعی، اقتصادی او ښوونیز لاری چاری په بریالی ښه ښئی. ټولی مسئلې ئی دپنځو اړینو احکامو لاندی راوستل دی (واجب- مستحب- حرام- مکروه او مباح) نو هرکار چی کول ئی ضروری وی واجب ورته ویل کیږی او په پرېښولو ئی انسان گناه کار گرځی او هغه کار چی په کولو ئی ثواب وی مستحب ورته ویل کیږی او کوم کار چی کول ئی منعه وی حرام ورته ویل کیږی او هغه کار چی ځان ځنی ساتل غوره کاروی مکروه ورته ویل کیږی او هغه کار چی کولو ئی ته ثواب وی او نه عذاب وی مباح ورته ویل کیږی اوس نو که ته نړی کی څوک وگوی هیڅ اقتصادی، سیاسی، اجتماعی کار ددغه پنځو څخه وتلی ندی حاصل داچی اسلام هر څه بیانوی او څوک چی په سیاست کی څوک ددین دلارښوونو څخه منعه کوی او دین او دولت سره بیلوی په حقیقت کی انسان دخپل دین څخه بیلوی. دتعجب خبره خو داده چی نن دښمنان دپوهاوی په نامه مسلمانان غولوی او حال داچی که داروپا تاریخ ته وگورو دوی خپل ددینی، سیاسی، اجتماعی ځایونه درعایت سره دپوهاوی وغوریدو ته امده سول. اسلامی نړی هیڅوک تر اروپایانو په ظلم، دیکتاتوری، فکری بندیز او تضادکی زیات نه

پيڙندي. مسلمانان هيڻح حلقه د كليسا تر حلقى ظالمه نه پيڙندل چي خلگ ئي دهر ډول موبنت خخه راگرځول او پر نوو فکرو او اخلاقي ابتکاراتو ئي خلگ شکنجه کول. زموږ دين نه يواځي چي د علم او فکر دين دی بلکه نوبنت کونکو او په علم ئي وده کونکو ته مکافات هم ورکوي. د پوهانو مرتبه هم د خدای ﷻ او هم د خلگو په وړاندې لوړه ارزيايي سوي ده. د دين خپل پيروان دي ته رابولي چي خپل خدای وپيژني او پريووالي ئي باور ولري او دنړي دمیلونو طبعي شيان خخه په دقيق فکر استفاده وکړي. الله ﷻ فرمائي:

(يرفع الله الذين امنو منكم ولذين اوتوا العلم درجات)

ژباړه: الله ﷻ دهغه کسانو درجي پورته کوي چي ايمان ئي راوړي دي ستاسو خخه او دهغه کسانو خخه چي علم ورکړل سوي دي په بل ځای کي الله ﷻ فرمائي:

قل انظرو ماذا في السماوات والارض وما تغني الايات والنذر عن قوم لا يؤمنون.

ژباړه: ووايه: وگوري: څنگه شيان په اسمانو او مځکو کي دي، گټه نه رسوي دغه نښاني او ويرونکي شيان وهغه کسانو ته چي ايمان نه لري. که د الله ﷻ پورتنی وينا ته وگورو نو اسلام د علم پوهاوي لارښوونه کوي. د کفارو د (سيکولاريسم، علمانيت) پورپاگند ته هيڅ اړتيا نسته بلکي يوازي د اسلام د سپيڅلي دين بدنامول دي او خلگو ته داپه غوږ ورکول دي چي اسلام دپوهي اجازه نه ورکوي اسلام (العياذ بالله) يوازي زور او ظلم خلگو ته وربښي. د دغه ويروس وهل او په جراثيم ککني شعار مسئوليت د (علي

عبدالرازق) پر اوږو دی چی یو کتاب ئی د (اسلام او اصول حکومت) په نامه لیکلی دی. نوموړی په دی کتاب کی نابخښونکی افترات او اتهامت پر اسلام او الله ﷺ باندی کړی دی او ویلی ئی دی: اسلامی شریعت یواځی یو روحی شریعت دی هیڅ اړه د حکومت او دنیاوی چارو سره نه لری. در رسول الله ﷺ جهاد دپاچاهی له پاره وو دالله ﷻ لاره نه وه (العیاذبالله) نوموړی زیاته کړی ده: در رسول الله ﷺ دزمانی حکومت یو گډوډ او بی خونده حکومت وو. نوموړی داصحابو داجماع منکر دی په ځانگړی ډول ده ویلی دی چی د خلفاء راشدینو حکوت یو بی دینه حکومت وو (العیاذبالله) په همدی ترتیب د (سیکوریزم) پروسه تر نن ورځی پوری په نړی کی روانه ده په ټوله نړی کی هیڅ یو اسلامی هیواد ندی پاته سوی چی دغه پوچ مفکوره دی نو وی ورسیدلی. بلکی په اولنی حالت کی ټول اسلامی هیوادونه دداسی گوندونو شاهد دی چی داسلامی شریعت پر تطبیق ئی قیام کړی دی او دین ئی یواځی په مسجدو پوری خاص کړی او زیار باسی چی دین و سیاسی، اقتصادی او ښوونیز ډگر ته راوه نه وزی بناءً سیکلوریزم دغربیانو یو لویه او قوی سلاح ده چی داسلام پرضد ئی کار وی. په تعصب سره باید ووايم چی دغی سلاح زخمونه جوړ کړی دی او تر ډیره حده ئی اغیزی شیندلی دی یعنی په ټوله نړی کی داسی هیواد نسی پیدا کیدلای چی هلته چی دژوندانه ټول اصول داسلامی شریعت سره برابر وی بلکه ددین او شریت تطبیق قول قانوناً جرم پیژندل کیږی او په دی جرم کی مسلمانان په سخته سزا محکومیږی.

## (دسيكولارسيم د خپريدو وسائل)

دسيكولارسيم (علمانيت) ډير قوی وسائل لري چي اصول او قوائد ئي ثبت سوي. ددغه ناوړي مفكوري تل پاتي كيدل او خپريدل دټولني په منځ كي خصوصاً دپوهانو، روڼ آند، پوهنځيانو او علمي مركزو په منځ كي تضمينيږي، كيدلای سي چي په لاندو ټكو كي خلاصه سي.

(۱) خبرتياوي او مطبوعات: كوم كسان چي دسيكلوريزم په خپرولو كي خپل توان او قوت سره ئي دنشرولو او خپرولو وسائل لكه ورځپاڼي، مجلې، راډيوگاني، تلويزونه او داسي نور ئي په خپل كنترول كي راوستل ځكه دوي پر دي باوري سو او پوه سول چي دغه وسائل ديو عقيدې له منځه وړلو لپاره او دبلي عاقيدي پلي كولو لپاره ديوي عقيدې پر ضد باندې نظر وركولو لپاره او بلي عاقيدي دملاټي كولو لپاره څومره اثر. نو دسيكولارسيم دتبليغاتو لپاره او داسلام دكمزوري كولو لپاره بيل، بيل ډول ددغه وسائلو څخه كار اخلي. په اوسني وخت كي ټول رسني لكه تلويزون، راډيو، انټرنيت او داسي نور ددښمن په لاس كي دي څه چي ئي زړه غواړي هغسي كوي هيڅوك ئي مخه نه نيسي، همدارول غربيان داخلاقو او اداېو په خلاف فلمونه جوړوي او ځوانان په ئي په نړيوال تلويزون كي خپروي په كوم ځاي كي چي تلويزون نه وي هلته لوڅ يانيمه لوڅ عكسونه ليري تر څو ځوانان په عياشيو اخته سي. دراديو څپه له لاري داسي خبري نشروي چي دځوانانو

عموموی فکرونه و دی ته را اړوی چی د اسلامی هیوادونو گټی د غرب په بڼه کیدو کی رانغښتی دی.

## تعلیم او تربیه

غریبانو د تعلیم او تربیې ډول دخپلی خوښی سره سم د ابتدائی څخه تر لوړو زگړو پورې نیولی دی هغه لوړې زدکړې چی د ټولنی لپاره د پوښتیو د تیر حیثیت لری، دهری ټولنی دهیلو پوره کیدو یواځنی لاره تعلیم او تربیه ده لکه چی د ټولنی دشاتگ او ماتی لامل د تعلیم او تربیې پرېښودل دی تعلیم دیوه ملت دشخصیت معیار دی اد تربیه د ټولنی دمیرنیو او زړور مفکرینو دستراج دی. همدالامل دی چی سیکلوریزم خپل ټول تاکتیکونه ئی په نړی کی و تعلیم او تربیې ته بیل کړی دی ترڅو په پوره زور سره دمسخر کولو په موخه دنړی د تعلیم او تربیې ملونه په خپل لاس کی واخلي ترڅو ددی پروسی دلاری وکولای سی دراتلونکی نسل تربیه وکړی اصلاً د دین څخه بی برخی کول دی او دنوی نسل د دین څخه محرومه کول دی. له بده مرغه په نړی کی په ډیرو اسلامی هیوادو کی داکار سوی دی او په ډول، ډول رنگونو او بڼو پلی سوی دی. پدی ځای کی ئی څو شکلونه په لنډ ډول بیانوم.

(۱) وبی دینو او له مذهبو زدگړو ته خلگ تشویقول.

(۲) د دینی زدگړو په طالبان پسخند وهل او په ټولنه کی ئی رول راکمول.

(۳) دنرو او نجونو گټه تعلیم.

(۴) پردینی مدرسی باندی تنگی جوړول.

(۵) دترقی او ودی په نامه یو مضمون په تعلیمی نصاب کی زیاتول  
دسیکلوریزم دنظریاتو مطابق.

(۶) دخارجی مکتبو او مدرسو جوړول.

(۷) ددینی علومو دښوونکو او دعصری او سانی زدگرو دښوونکی ترمنځ  
توپیر پیدا کول او په امتیازاتو کی ئی توپیر کول. داسی ډیری نمونی سته  
چی دښمن دهغه ترپوښ لاندی فعالیت کوی، زما په آند هیڅ یو اسلامی  
هیواد به خلاص نوی چی دیوتنیو لومو څخه دی خلاص وی همدا ډول  
دخلگو ویشل وسیاسی خلگو او مذهبی خلگو ته یو بله نمونه دتعلیم  
دمستخر کولو لپاره. یقیناً دایوه دردونکی حالت دی چی موږ مسلمانان ژوند  
پکښی کو دعربی ژبی ښوونکی دکیمیا، فزیک او نورو دښوونکی په پرتله  
نیمه مرتبه لاهم نه اخلی آن تردی یو محاسب تریو دینی عالم او حافظ په رتبه  
کی لوړ دی.

## په ښوونه او روزنه کی دسیکولر کیدلو پایلی

په ښوونه او روزنه کی سیکولر کیدل بیخی ناخوښی او دردناکی پایلی لری  
ددغه کار په سبب اسلامی ټولنه وشاته ځی او دسقوط سره مخ کیږی

دجامعی یو فکر پرییلو فکرونو باندی ویشل کیږی دغه په دی پایلی په لاندنیو نقطو کی خلاص کیدلای سی:

1. یوه طبقه درونی آند په نامه رامنځته کول چی دقرآن یوازی نوم پیژنی او دحرفو په اړه ئی یوازی رسم الخط پیژنی نور نو داسلام په اصولو او اساساتو نه پوهیږی.
2. علماء او فرهنگیان پر دوو برخو وویشل: الف علماء دین. ب: ددنیا علماء.
3. ددینی علماء او دطبعی علومو دعلماء په منځ کی بیلتون راوستل.
4. دنوو هیلو او اسلامی امت دانتظاراتو تر منځ فاصله پیدا کول، روڼ آندی او فرهنگیان ددی کارته هڅول.
5. کوچنیان او ځوانان ددینی علومو دزدگرو څخه متنفر کول.
6. داسلامی امت رابطه او پیوند دتیر او علمی او فکری میراث څخه پری کول.
7. دواکمنی په ځایو کی دسیکولر او قانون ځای نیول دی دینی لارښوونی شاته پاته سوی دی.
8. خلگ ددین داهمیت څخه بی پرواکول او په دینی علماء پسخند وهل.
9. مسلمانان دماتی او شاتگ خواته بیول او نورو ته اړ کول.
10. شریعت دخلگ دژوند دهر اړخ څخه بیول.

(۳) سیاست: هر کله چي دسيکولران په دي وتوانيده چي خپل سيوري پر مطبوعاتو، خپرونو او تعليم باندې وغوروي، د مشرتابه او ماکمن مرکزونه ته ئي لار پيدا کړه طبعي خبره ده چي سياسي ملونه به هم دخپلو معتدقاتو برابر عياروي او په خپل لاره کي به اخلي همدې خبري پر بنسټ باندې د اسلامي نړي په هيوادو کي د سيکولارستي سياست دپلي کيدو له حال کي دي او هيڅ پيوند دالهي شريعت سره نه لري، په هيڅ کار کي و خدايي قانون ته رجوع نه کوي، بلکي دا يو داسي سياست دي چي (جان جاک روسو)، (لاماتين) او (افلاطون) پر نظريو باندې ولاړ دي نوموړي کسانو د دين سره هيڅ پيژندنه نه درلوده، بالاخره دريمي نړي کورني او بهرني سياست دغرب دسيکولر نظرياتو مطابق جوړيږي داکار هم دزياتو دلائلو په شتون کي دښاغلي دښمن لخوا سوي دي.

(۴) قانون او محکمي: مسلمانانو دتاريخ په اوږدو کي داسلامي شريعت پرته بل شريعت او داسلامي قانون پرته بل قانون نه پيژندي هغه شريعت او اسلامي قانون چي دپاک قرآن حديث څخه چل سوي دي. له بده مرغه دشريعت ځاي سيکولر او کفري قانون نيولي دي هغه قانون چي موږ د عقيدې، ټولني او چاپيريال څخه نه دي جوړسوي، ددغه قانون په راتلو سره ساتنه، عدالت، امنيت، عزت، ددين احترام او دمال ساتنه له منځه تللي ده او ځاي ئي فساد، ظلم، خيانت، او ويري نيولي دي، دټلني حيثيت او شخصيت دتيري او تجاوز په ډگر کي واقع دي. اسلامي هيوادونه دښکيلاک دديب تر

منگولو لاندی راغلی دی خدای ﷺ بنده گان هر چیری په تورو خوکی ایسار دی.

(۵) هنر او ادبیات: اسلام هیڅ کله دادبیاتو پر دوو، وزو یعنی دشعر او نثر په وړاندی ددبمنی موقف نه دی نیولی، او هیڅ وخت ئی دشاعر په شاعرانه تخیل او اعتبار باندی بندیز نه دی لگولی. بلکی اسلام دشعر او ادبیاتو لپاره د(نوبل)، تر جائزی لوړی او گران قیمته جائزی ټاکلی دی ددوی دتشویق او ترغیب لپاره لکه چی اسلام دشعر خخه سلاح جوړوی او بیا په مټ ددبمن سره مبارزه کوی. او ددغه شعر په واسطه ئی درسالت دمبادیو خپریدل کړی دی، تر ټولو لویه خبره داده چی رسول الله ﷺ خپله شعر ته غوږ نیولی دی او دشعر اوریدل ئی خوښ کښلی دی ځکه په کوم سړی چی به رسول الله ﷺ پوه سو چی شاعر دی نو ورته ویل به ئی چی شعر راته ووايه ځکه امام مسلم دشريد ﷺ خخه روایت کوی چی شريد ﷺ وویل: یوه ورځ تر رسول الله ﷺ تر شا سپور وم (پریه سورلی باندی) رسول الله ﷺ راته وویل: (هل معك من شعر امیه بن الصلت شی؟ قلت نعم، قال: هیه فانشد ته بیتاً، فقال: هیه ثم انشدته بیتاً، فقال: هیه حتی انشد ته ماء بیت) ژباړه: دابو صلت دزوی امیه یو شعر دی پیاد دی؟ ما ورته وویل: بلی، ده مبارك راته وویل: شروع یی کړه، یو بیت می ووايه، ده مبارك بیا وویل: وی وایه بیا می یو بیت ورته ووايه، ده مبارك ووایل: وی وایه: په دغه ترتیب می سل بیتونه ورته وویل.

ريشتيا هم اسلام ادبي نصرونو او شعري ټوټي خوندوري بنودلی دی. او دمنظمو لړ لیکونو په وړاندې ئی لارښوونې کړې دي او دائی دیو قوت په ډول داسلامي ټولنی داصلاح او گټو په لاره کښی مؤظف کړی دی داهم داسلام پاملرنه ده د ادب ولوری ته ده، داهم ښکاره خبره ده چی اسلام دایو مؤثر او ښکلی قوت موندلی دی چی په زړونو کښی تر ټولو وړاندی تاءثیر کوی. سیکولرانو چی ددی نقطی په اهمیت پوه سوه نود سمدلاسه وصحنی ته راداخل سوه بده استفاده ئی ځنی وکړه او ادب پیوند ئی ددین سره پری کړی په پایله کی ئی دشاعر ملونه خوشی کړل او دی ته ئی دعوت کړی چی شاعر کولای سی هرڅه چی وایی باید وی وایی او هرڅه چی دده طبیعت ورته وایی په هغه ډول ئی باید تعبیر کړی. بله خبره داده چی ددوی په آند باید شاعر و خدای ﷺ ته و شریعت ته سر ټیټ نه کړی او اسلامي ارزښتونو او تقلیدونو ته باید پاملنه ونه کړی ځکه ددوی په آند دا ډول کارونه دشاعر په کارو کښی خنډ اچوی همدادول ئی ادیبانو ته دا (تلقین) ورکړی چی شعر باید په روا او ناروا سره ونه پیژندل سی بلکی باید په ښائسته او بدرنگه سره باید وپیژندل سی. په همدی ترتیب ئی دشعر او ادب ښکلاوی بدرنگی کړی او شعر ئی داسلامي عقائدو په خلاف استعمالول پیل کړه لکه چی په رزیلو او فاسدو خپرونو کی تر سترگو کیږی نو له همدی امله هنر او ادب یو منبر دمنبرو څخه، یو سنگر دسنگرو څخه او یوه توره دزهرو لړلو تورو څخه داسلام پر ضد قرار و نیوی.

(۶) بهرنی بورسونه: هر خومره چی داسلامی هیوادونو شاگردان په سیکولر مکتبو او مدرسو کی شامیلیری او دسکولرانو بنوونکو او مقرراتو سره برابر درس وایی او خلگ په غسی محیط او ټولنه ژوند کوی بیا هم دخلگو په زړو کی اسلامی مینه او تقلید که څه هم لږ وی شتون لری نو له همدی امله دسیکولرانو دخلگو منعه کول داسلام څخه او خپل کرغیرن فکر ټپل گران کار دی خو بیا هم ددوی دپوره هڅو په شتون کی ممکن دی ځکه ټولنی او محیط خامخا په خلگو کی تاثیر کړی دی دخلگو په کړونو او فکرونو کی توپیر پیدا سوی دی ددغه خبری په نظر کی نیولو سره دسیکولر پلان بنوودونکی داسی پلان جوړ کړی دی چی دمسلمانانو اولادونه وخیل غربی پوهنتونو ته دزده کړی لپاره جلب کړی تر څو په اسانی سره خپل هدف تر لاسه کړی ځکه که څه هم زموږ دپوهنتون او غربی پوهنتون ترمنځ چندانی توپیر نسته مگر دا خبره داپاملرنی وړ ده چی یو شاگرد کله دغرب پوهنتون ته ولاړ سی خامخا خپل کړه وړه او ژوند دخپلی ټولنی څخه پرته دغرب دټولنی سره برابر وی دداسی خلگو سره به ئی شناخت وی چی په فکرونو او مذهب کی به دده دټولنی دخلگو څخه مخالف وی، ددغه کار په کولو سره دبنمن کولای سی چی دشاگرد فکر او اخلاق دخپلی خوښی سره سم جوړ کړی یعنی داکار ډیره مرسته ورسره کولای سی. کله چی ئی دشاگرد ظاهری کړه وړه او عادت بدل کړی وروسته بیا ددماغ پریولو او پوره ډول سره ددوی دفکرو منلو کار شروع کوی کله چی ئی داکار وکړی استاذان ئی په دی ډاډه سوی

چی اوس نو زموږ پليته او کرغیرنه مفکوره پکښی تپل سوی ده او زموږ لپاره ښه کار کولای سی نو بیا خپل وطن ته استوی، د اتوماتیکي فشار په مټ ئی په خپلو هیوادو کی د قیادت او قانون جوړونی په ځایو کښی گماری. دوی هم په داسی کارو شروع کوی چی استاذان ئی ځنی ناتوانه سوی وی، د اسلام ارزښتونو په لمنځه وړولو او د سیکولر ودانو لو پیل وکړی. د اسلامی نړی زیاته برخه شاگردان غرب ته تللی وی او که شرق ته تللی وی د زده کړی په پورتنی ډول راستنیري، د څو کسانو پرته چی د الله ﷻ رحمت باندی سوی وی. دغه کړنلاره اوس هم په پوره زور سره روانه ده د غرب او سیکولر پیغامونه سرته رسوی مگر مسلمانان د دغه خطرناک کار څخه یا خو خبرندی او یا داسی ناتوانه سوی دی چی بله لاره نلری. بلی: مسلمانان د (طه حسین) څخه څومره توانونه او تکلیفونه ولیدل چی د پارس څخه راستون سو او د وزیر معارف په حیث مقرر سو او د پوهنی درئس او مدیر په توگه مقرر سو نو نوموړی د خپل منصب څخه په استفاده کولو دمصر په لویه دانشگاه (الاهر) کی او نورو پوهنځیانو کی د سیکولر د اصولو لپاره په پوره پیماڼه کارونه وکړل بالاخره وایم کوم کارئی د سیکولر په مخالفت وکړی؟ کوم څه ئی ونه کړل؟ همدا ډول مسلمانانو د (الاهر) دیو شیخ افاعة الصهطاوی څومری مشکلات ولیدل چی د محمد علی دلوری څخه دفرانسی د علمی تحقیقاتو پوهنځی ته کاندید سو رفاعة چی کله مصر ته ستون سو د غرب زده کړی ئی تر لاسه کړی وی فکر ئی په پوره ډول خپیش او ناوړه گرځیدلی وو، دده

درا تگ سره جوخت دمصر په اسلامي ارزښتونو او اخلاقو کي نقص پيل سو. نوموړي د فرانسې خط سیر تعقیبوی او خپل سیخلی دین ته ئی ناخوالی واورې. دده خیرزیت خلگ وه او سته چی خپل دینی حیثیت ئی په غربی دین کی حل کړی دی او ځان ئی د غربیانو د لاس اله گرځولی ده لکه: (قاسم امین)، (سعد زغلول)، (محمد خلف الله)، (فرج فود)، او داسی نور. دغه ډول کسان تر نن ورځی پوری زیات مهم ملتونه په لاس کی لری. او داسلامی ټولنو ښوونیزی بنسټیزی اداري کنټرولوی. او داسلامی روڼ آندو، فههاؤ او علماؤ د برطرفه کولو او شړولو لپاره هڅی کوی.

\*\*\*\*\*

## د قومي او نژادي تعصبات ژوندی کول

### (د قومیت تعریف)

د قومیت څخه موخه دخپل قوم ویاړ دی دخپل قوم دلوروالی باور دی پر نورو قومونو او نژادونو باندی دخپل قوم لپاره مشری او قیادت خوښول لکه د المان دهیلتر دوخت واکمن خلگ چی دائی شعار وو چی المان تر ټولو لوړ دی ددغه کسانو د فکر په لړ کی هتلیو و تلی څهره وه چی د المان دمصالحو په خاطر ئی دنیا برباد کړه. یقیناً اسلام په هغه وخت کی ظهور وکړی چی قومی او نژادي تعصبات اوج ته رسیدلی وه او بشری ټولنه د پاشلو او هلاکت

مرحلی ته رسیدلی وه، دغه دعوت دالله ﷺ په فضل او لورینه، دخدای ﷻ دمیرنیو بندگانو دمخلصانه دعوت په مټ او درسول الله ﷺ دمديرانه مشري په برکت وکولای سوه چی دعصبیت تور او درانه ځنځیرونه چی دبشریت پښی او لاسونه ټینگ ترلی وه وی شکوی. او یوه اسلامی نمونه ئی راوپه چی بشریت ئی مثال نه وو لیدلی، هغه ټولنه چی دقومی او نژادی په سیند کی لاهو وه لمنځه ولاړه پر ځای ئی یوه داسی ټولنه راغله چی دتوحید پر شمه باندی راټول او دمنځه څخه ئی قومی او نژادی توپیر تللی وو، دوروگلوئی او توحید بیرغ ئی په منځ کی ورپیدی، دعزت او ذلت معیارئی عمل او عقیده سوه. مختلف ملتونه لکه عربی، فارسی، هندی، قبطی، چینائی، رومی او حبشی ټوله په یوه ټوټه دیو ملته په خیر داسلام ترسایوان لاندی راغلل. چی خدای ئی یو دی، کتاب ئی یو دی، پیشوا ئی یو دی او قبله ئی یوه ده. دجهالت دوخت ټول تبعیضاد ئی هیر کړل خپل ټول توان پر عقیده او اسلامی فکرونو باندی متمرکز کړل. هغه عقیده چی ددوی ددوستی او دښمنی بڼه ئی جوړول. زموږ دښمنان په دغه خبره تر مسلمانانو ښه خبری ځکه: (فلیب حیثی) وایی: شک نسته چی اسلام دمسلمانانو ترمنځ مینه او الفت پیدا کړی دی. او یواځی ددی اهداف یوالی دی. هغه دیوه چی دمسلمانانو دهیلو او ارزوگانو دپوره کیدو لاره ځلوی هغه ددوی دمنځ درخی او کینی لیری والی دی. مختلف عناصر او نه رغیدونکی پېښی ئی دصمیمیت په فضا بدلی کړی دی، د عربو په منځ کی ئی یو پاڅیدونکی قوت رامنځته کړی دی. په کال

(۱۹۱۱م) کی دتنصیر یوه غونډه دهند په لکنو کی جوړه سوه په نوموړی غونډه کی (ویتراخت) وویل: که څه هم اسلام په وده، ترقی او مدنیت کی ترموږ پاته دی مگر دلتونو په روغه جوړه او دمشکلاتو په لمنځه وړلو کی تر موږ وړاندی دی. (جستالوبون) وائی: په اوسنی حالت کی تر یوه ملیارډ زیات انسانان زیات انسانان مسلمانان دی دجزیره العرب هیوادونه، مصر، سوریه، برصغیر، یولویه برخه دهند، روسیه اوچین همدا ډول دافریق براعظم داسلام دین قبول کړی دی هم دا اسلام دی چی ټول ملتونه ئی دقرآن دقانون لاندی راوستلی دی دژبی یوالی او پیوندونه ئی رامنځته کړی دی په پایله کی ټول حاجیان او زیارت کونکی په یوه ځای کی په مکه مکرمه کی سره یو ځای کیږی ټوله شکیدلی پیوندونه درسول الله ﷺ په اتباع کی دیوی ژبی لاندی پیوند سوی دی او ټوله دعربی اصولو او قواعدو مطابق الزاماً دقرآن کریم تلوت کوی همدا لامل دی چی عربی ژبه په اوسنی نړی کښی دلومړی درجی لرونکی ژبه ده همدا ډول په اسلامی ملتو کی دهر نسل او هر نژاد څخه چی وی په خپلو منځو لویه خواخوږی او همکار لری. ددومری لویو قومونو سره یو ځای کول داسلام ددین پرته ممکن نه دی. (داهم داسلام په اړه دتاریخ شهادت دی).

## د اسلامي ټولنې د جوړونې اصول او اساسات

ټول هغه اصول چې د اسلام مبین دین و خپلې ټولنې ته بنسټ وکړي او ټولنه پر هغه باندې ولاړه ده په لنډ ډول عبارت دی له:

(۱) پر یوه خدای ﷺ باندې ایمان لری او د خښتنې ﷻ په وړاندې عاجزی کول او ټولو اوامرو او نوهیو ته ئې غاړه ایښودل.

(۲) دیووالی پر بنسټ باندې باور لری لکه چې فرمائی:

(وان کنتم فی ریب من البعث فانا خلقناکم من تراب ثم من نطفة)

ژباړه: که تاسو دمیرنې څخه وروسته په شک کې یاست نو موږ تاسو دخاورو څخه پیدا کړي یاست بیا مو دنطفې څخه پیدا کړي یاست ... بیا فرمائی:

(ان خلقناکم من ذکر واثئی)

ژباړه: بیشکه موږ تاسو دنارینه او ښځې څخه پیدا کړي یاست.

(۳) پردی باور کوی چې ټول دخدای ﷺ بنده گان دی او هر سړی به دخپل عمل مطابق د خښتنې تعالیٰ ﷻ حضور وړاندې کیږي لکه چې فرمائی:

(کلهم اتیه یوم القیامة فرداً)

ژباړه: دوی ټوله به په ورځ د قیامت یواځې راځي.

(۴) دخلگو پردرنښت او بی عزتی باندې د تقویٰ لمخې باور لری: لکه چې فرمائی:

(ان اکرکم عندالله اتقاکم)

ژباړه: بيشكه په تاسو كې د درنښت وړ هغه څوك دى چې په تاسو كې پرهيزگاروى.

## د نژادى تبعيضاتو په نشرولو كې د دښمن رويې

كله چې صليبي جگړې د اسلامي ټولنو د بنسټ غورځولو لپاره پيل سوې لومړۍ يرغل ئې دورورگلوۍ پر ديوال باندې وو. ځكه دوى پوهيدل چې د اسلامي ټولنې د پاشلو او د اسلامي امت څخه د يوالي لمنځه وړلو لپاره يواځې لاره كومې تعصبات رامنځته كول دي نو له دې امله د فكري جگړې جنگياليو د قوميت د بې روحه كالبد په تركيه كې راژوندۍ كړې ځكه تركانو چې دخلافت او مشرتابه چارې په لاس كې درلودې او عرب ئې ماتحت وه نو دستې ئې په عربو كې د افكرو څو ځاوه چې تاسو در رسول الله ﷺ عيال ياست رسول الله ﷺ په تاسو كې ليرېل سوې دى، د اسلام ځلا د لومړۍ ځل لپاره ستاسو د سيمو څخه ځليدلى ده، ستاسو پلرونو او نيكونو پردې دين قربانۍ در كړې ده نو تركان بيا څوك دى چې مشر كوى. دا خبره خو ريشتيا وى مگر ددې خبرې تر شا يو خطر په كمين كې ناست وو چې د اسلام ټول منافع ځنې برباديدل اصلاً موضوع بله وه، ملك حسين نيكه شريف حسين د دغه قومى تعصب له امله خپل بيلتون او خپلواكۍ دخلافت څخه علان كړه. همدا ډول د عربى ټولنې څخه د اسلامي وحدت د لمنځه وړولو په موخه په مختلفو عنوانو شعارونه د قوم پرستۍ د ژوندۍ كيدلو لپاره پورته سوه. په مصر كې

فرعونیت، په سریه کی فینقیث او په الجزائر کی بربریت تازه روح واخیستی، د قوم او نژاد پر بنسټ سیاسي خوځښتونه پیل سوه نوی ملتونه تاء سیس سوه خلگ دژبی او تاریخ پر بنسټ یو دبل سره پیوند سوه دین او عقیده ئی دژوند د قاموس څخه وغورځول. دغه ډلی د سیاسي، معنوی، مادی او نظامي ملاتړ څخه برخمنی وی د همدغی وسیلی په مټ وتوانیدل چی خپلی زیات شمیر ارزوگانی او هیلی پوره کړی. د اسلام دیو موتی ټولنی د بربادی او تباهی لپاره، د اسلام د مرستی او تعاون لمنځه وړولو لپاره او دنوو احزابو ډلو د قوم او نژاد پر بنسټ د جوړیدو لپاره مهم اهداف هغه ډلی دی چی ضرر رسانه چینجی په خیر د اسلام ریښی وهی:

## دهغه ډلو او سازمانونو نمونه چی د بنمن

### تاسیس کړی دی

الف: عربی ټولنه، یاد عربی هیوادونو اتحادیه چی دانگلیس پسه مستقیمو پلانونو طرحه شوی ده تر څو دغه اتحادیه پر عربو باندی دبر لاسی لپاره استعمال کړی او مصلحو مسلمانانو حتی د وحدت دیبا راژوندی کیدو لپاره بی گتی کړی. ددوی دگتو زانگو ده.

ب: دبعت سیو سالستی گوند چی په عربو کی په (۱۹۴۷م) کال کی درخه لرونکی (میثل عفلق) لخوا په عراق او سوریه کی جوړ سو.

ج: دقحطائي سازمان چي په (۱۹۰۹م) کال کي ئي ظهور وکړي دغه سازمان د بنسټ ايښودونکو څخه مشهوره څهره د (خليل حماده) څخه عبارت ده. داسي ډيري ډلي او سازمانونه د بنسټ لخوا جوړ سوه چي قوميت پرستي او نژاد پرستي ته ئي وده ورکوله.

د: ددغه ډلو په څنگ کي غربيانو ځني نور انجمنونه د پوهاوي په بهانه جوړه کړي وه چي ددوي د مشکلاتو د حل په خاطر ئي پانگو ته کوله. ددغه موضوع د ثبوت لپاره د يوه يهودي لس ميلونه ډالر ورکول د موزيم د جوړيدو لپاره بڼه شاهد دي د (جب) په نامه يو مشرق وائي: د مسلمانانو د غربيانو گرځولو لپاره پر دوي باندې د صليب اثر اچولو لپاره او د دين څخه دليري کولو لپاره مهم شئ په اسلامي هيوادو کي دمکاتو رشد دي چي تر اوسه هم مسلمانانو پاملرنه کي قرار لري. دا ډول کارونه يعني دخپلي خوښي بنسټونځياني جوړول په مصر، ترکيه، اندونيزيا او ايران کي د پاملرنې وړ دي. دغه موضوع د بنسټي د شعور د پياوړي کولو لپاره داروپائې پر برابر ځانگړي ځاي لري او په راتلونکي کي به د قوم پرستي او نژاد پرستي لپاره پياوړي رول ولري. په هم دا ترتيب د بنسټيانو غوښتنې موجودي سوي او د مسلمانانو په منځ کي ئي د تفاق او روښندي او مسلمانان بچي ئي سره بيل کړه.

# د قانون جوړونې او پلان جوړونې پر مرکزونو باندې پر لاسي

د ايو څرگند حقيقت دى چې هر مسلمان په دى باور دى چې كامل قدرت او واكمنى يوазى الله ﷻ لره ده كه دهر مسلمان څخه پوښتنه وسى چې كامله واكمنى چالره ده؟ په څرگنده به جواب ورکړى چې خداى ﷻ لره ده. مسلمانان د تاريخ په اوږدو كې په دى باور دى او دخپلې عقيدې بنسټ بولى او دخپل دولت د شاستون او دايمان دليل ئى بولى څښتن تعالى ﷻ فرمائى:

فلاوربك لا يؤمنون حتى يحكمون فيما شجر بينهم ثم لا يجدو فى انفسهم حرجاً مما قضيت ويسلموا تسليماً.

ژباړه: پس نو قسم ستا په رب چې دوى به مؤمنان نسي (تر هغه وخته) چې ددوى په منع كې اختلاف پيښ شي او ته ئى په منع كې فيصله وكى ددوى په زړو كې تنگى نسي پيداچى تا حكم ورکړى دى او په غاړه ايښودلو ئى قبول كړى. مسلمانان په دى باور دى چې د شريعت پرته پريكړه كول ارتداد او نفاق دى او د منافق ښه ده. الله ﷻ فرمائى:

واذا قيل لهم تعالوا الى ما نزل الله والى الرسول رايت المنافقين يصدون عنك صدوداً.

ژباړه: كله چې وويل سى الله ﷻ نازل كړل سوى (امرته) راسى ته به ويښى چې منافقان به ستا څخه اعراض كوى په اعراض كولو سره. كله چې فكرى جگړه

اسلامی هیوادونه تر یرغل لاندی راوستل. د فکری جگړی متولیانو د مسلمانانو ټینگښت پر شریعت باندی او دنورو قوانینو ته نظر نه کول ملاحظه کړی وه او پردی ئی باور وو چی تر څو مسلمانان د اسلام د شریعت څخه نوی لیری سوی او شریعت ته ئی د پای ټیکي نه وی ایښی ددوی بریالیتوب په خپلو شومو اهدافو کی شونی نه دی، پدی هم پوه وه چی پردی کار باندی برلاس تر هغه وڅه نسې راتلای چی د قانون جوړونی او پلان جوړونی پر مرکزونو باندی تسلط نوی راغلی نو لدی امله ئی پر دغه ځایو باندی د برلاسی لپاره ئی پوره هڅی پیل کړی ددغه هڅو څخه د شریعت لمنځه وړل یوازی هدف نه وو بلکه هدف ئی دا وو چی د ژوند ټولی چاری د فکری جگړی سره برابرې کړی په همدی ترتیب ئی اسلامی شریعت، اسلامی اقتصاد، اسلامی ښوونه او اسلامی ټولنه ئی یو په بل پسې یو وړل دینی علومو چی فقهاؤ او علماؤ په گران قیمت د کتاب الله او سنت رسول الله په رڼا کی لاسته راوړی وه او د ژوند یو ښه قانون پکښی نغښتی یواځی دمراجعینو لپاره په کتابو کښی بند پاته سوه او عمل ئی د قانون لپاره نه وو. دیوه میراث په ډول پاته سوه او د پیری او دیب د دفعی د شئ په څیر په الماری او کتابتونو کی ساتل کیده. کله چی انسان د حقوقو، اقتصاد، تجارت او تعلیم او تربیی پوهنځی ووايي نو سپړی ته معلومېږی چی د دښمن بی روحه درس په بد پوښ کی څومره بی خونده دی چی خلگ نفرت ځنی کوی او د پوهانو په وړاندی ئی

د یو داسی تاریخی پدیدې په څیر وړاندې کوی چې په اوسنی ژوند کې د تطبیق وړنده.

## د تعلیم او تربیې په مرکزونو کې نفوذ

په تیر بحث کې مو په ټولنه کې د تعلیم او تربیې د شاوخوا اهمیت بیان کړی او وه مو ویل چې تعلیم تربیه د هرې ټولنې د مېلا د تیر په څیر ده او هرې ټولنې اوسنې او راتلونکې حالت د پوهې پر بنسټ ولاړ دی. ټولې بشري ټولنې د پوهنیز مرکزونو پیاوړې کیدو لپاره هڅې کوي. مسلمانان د دیني بنوونو پر بنسټ د علومو په زدکړه او هغه کټې چې پرې مرتبې دي تر نورو وړاندې دي کله چې اسلامي هیوادونه د صلیبي جگړو تر یرغل لاندې راغلل. د صلیبانو مهم هدف د مسلمانانو پر تعلیمي مرکزونو باندې تسلط وو ترڅو دوی وکولای سي چې د خپلو عسکرو د ایستلو وروسته خپله بقا وساتي ددوی لپاره چې پر ملتونو باندې خپل پوره سیوري وغوړوي او نوی نسل په زده کړه کې و خپل سیستم ته واړوي او اسلامي ملتونه د تعلیمي تیراژ، د بنوونکو په انتخاب، د تدریس په ژبه کې او د درس په کتابو کې ددوی تقلید وکړي. دایو څرگند حقیقت دی چې په نړۍ کې هیڅ داسی اسلامي هیواد نسته چې د معارف وزارت دی ئی امریکائی مشاورین نه لري. دردونکی خبره داده کله، کله ددغه مشاورین د یهودیانو او سهونیزم لمنځو څخه ټاکل کیږي دهغه توافق له مخې چې د کفری هیوادو او اسلامي هیوادو د معارف د زیرانو تر

منڃ سوئ دی په دی ترتیب دی چی امریکائی بنوونکی به په اسلامی هیوادو کی په پوهنځیانو او مدرسو کښی د بنوونکی په صفت کار کو هغه کفر کتابونه چ' دغه بنوونکی ئی د ځان سره لری په ځینو استثنائی وختو کی په مربوطه کار وکی د دخالت اجازه ورکړل سوی وه. دا خبره د ابو دمخ کرښه وه ددوی رول و طرفته ته غورځیدلی وو د عقیدې د مخالفو خبرو کولو پر مهال هیچاته اجازه نسته چی اعتراض وکړی. د غرب استخدام سوی بنوونکی دخپلی ژبی پرته په بله ژبه درس نه ورکوی داخپله یو داسی کار دی چی خلگ د قرآن د ژبی څخه او دخپل تعلیم او تربیی څخه لیری کوی. له همدی امله مسلمانان یو مهم عامل د وحدت د عواملو څخه د لاسه ورکوی چی د قرآن او حدیثو د رسول الله ﷺ ژبه ده. د دښمن نهایی هدف دادی چی دخلگو عقلونه پریولی او دیو نوی رنگ د غربی فکرونو ورکړی، د فکری جگړی اهداف تر لاسه کړی ددوی دغه نفوذ پر تعلیمی مرکزونو باندی په ډیرو ډولونو باندی چی له جملی څخه ئی:

## د درسی ژبی په حیث د پردی ژبه پیل

دا خبره په ټوله اسلامی هیوادو کی عامه سوی ده چی په پوهنتونو او پوهنځیانو کی رسمی ژبه انگلیس، فرانسوی او یا المانی د تدریس لپاره رسمی ژبه ده. په اسلامی نړی کی یوازنی هیواد چی ټول زده کړی ئی عربی دی لکه طب، انجنری، اقتصاد، تاریخ او جغرافیه او ادبیات د سوری هیواد

دی. وروسته په ځینو هیوادو کې هم د سوریې په خیر گامونه اخیستل سوی دی لکه ایران، الجزائر، تونس، لیبیا او داسی نور خو ډیر لږ کار دی. په داسی حال کې چی داکار د پایلو سره راسخ عزم غواړی او زیاتی هڅی او زیارونه غواړی.

## د اجتماعي او بشري علومو په پروگرامو کی تغیر

دښمنانو په دی موخه چی د فکری جگړی اهداف ئی دښوونیزی پروسی سره برابر سی دپاملرنی وړ تغیرات ئی په علومو کښی راوستل دی په ځانگړی ډول په بشري او اجتماعي علومو کښی چی د مثال په ډول ئی څو بیلگی په لاندی کړښو کی بیانوم:

**الف: تاریخی اود درس طریقی ئی:** کله چی د متعلمینو ته د تاریخ ترس ویل کیږی قصداً رو عناداً به ئی دغه مضمون نیگړی کاوه او حقایق به ئی پتول داسی ټکی ئی پکښی ښودل چی اسلامی ابتخارات به ئی نیمگړی کول او اسلامی خلا به ئی ټیټ رنگه کول پر ځای به ئی غربی تاریخ ایښودی چی ددی څرگندونه به ئی کول چی دژوند حماسه پیدا کونکی دوی دی د مثال په ډول: د (ناپلئون) بی رحمه او انسانی ضد یرغل چی په (۱۷۹۸م) کال کی پېښ سوه پر حقیقت به ئی پرده اچول او په ښکاره به ئی شاگردانو ته دافکر ورکاوه چی گویا دایرغل دمصر لپاره یوه فتحه ده او حال داچی داحمله

د اسلام د لمنځه وړولو او د اسلامي نړۍ د علم د زانگو د لمنځه وړولو او د علماؤ د قبلي له منځه وړولو لپاره وه.

ب: د تعلیمي پلان څخه د ځینو حدیثونو ایسته کول: تر ټولو خطرناکه حدیث هغه غیر نظامي حمله وه چې امریکا د ټولو هغه نصوصو د تعلیمي پلان څخه له منځه وړلو ته ملا متړل چې د یهودیت او عیسائیت ضد وه. مصر لومړی هغه هیواد وو چې د دغه غوښتنې جواب ته ئی لیک ووايه په ځانگړي ډول د (کمپ دیوید) د معاهدې تر امضا وروسته ئی کم همته اقدام وکړی، داسی نور هیوادونه هم چې په دی لاه کی ئی د یهودی اهدافو شتون لپاره بی وقفی او پر له پسې گامونه واخیستل.

ج: د جغرافیې مضمون له لاری د اسلامي هیوادو په منځ کی دبیلتون کړنې غځول. هغه مضمون چې د بنمن په زیاته کټه دی د جغرافیې مضمون چې د صلیبی خدمتونو په سرته رسولو کی ښه کار کوی. دغه مضمون په داسی ماهرانه ډول تدریس کیږی چې د مسلمانانو تر منځ د جدائی او بیلتون کړنې ښه پیاوړی کیږی. په دی کی هیڅ شک نسته چې د اسلامي هیوادو په منځ کی د سرحدو کړنې د صلیبی د بنمنانو یوه توطئه او د سیسه ده موږ ته په کار ده چې د دغه کار پر ځای شاگردان پوه کړو چې د اسلامي هیوادونو تر منځ سرحدونه معلومول د بنمنانو کار دی دیو جوړی سوی او وارد سوی کار دیچی پر موږ تپل سوی دی ځکه دا کار په اسلام کی هیڅ اثر نه لری بلکی دا کار په اسلام کی مردود دی اسلام هیڅ مرزا او سرحد د اسلامي هیوادو په

منځ کی سرحدونه پیژنی د اسلام له آنده سرحد ایمان او عقیده ده. د اسلام له نظره که یوه ټوټه مخکه په شرق یا غرب کی وی د ټولو مسلمانانو شریکه ده. د دښمن هر ډول یرغل پر هر ځای باندی د دمسلمانانو پر ټوله علم اسلام باندی یرغل دی او پر ټولو مسلمانانوی د دفاع واجب ده خوله بده مرغه موږ دغه مضمون دیو حقیقت په څیر در رسوو چی گویا د اسلامی هیوادو په منځ کی او دخپلی خاوری تمامیت د اسلامی مصالحو پرته په نظر کی نیسو که څه هم سرحد د کفارو سره وی او که دمسلمانانو سره داده د اسلام ټوټه کولو فکر دی او موږ دی فکر ته قوت وربخښو. دافکر په پوره ډول باطل دی الله ﷻ ددی شر څخه مسلمانان ساتلی دی خوی دوی ورځغلی. داسی ډیر مثالونه سته چی دا وړوکی رساله ئی د ټولو دبیان توان نه لری نو لدی امله په دغه لړ بسنه کوم.

## د فرهنگي او تعلیمي مؤسسو تاسیس

غریبانو دخپلو گټو لاس ته راوړولو لپاره دښوونی او روزنی دیوسی څخه دصلبیت دکټی لپاره فرهنگي او تعلیمي مؤسسو تاسیس کړی وی. چی تر ټولو خطرناکی ده (یونسکو) سازمان دی داسازمان دملل متحد دښاخو څخه یو ښاخ دی چی داسلام او مسلمانانو سره ئی دښمنی مشهوره ده او دانکار وړنده. کله چی ددی سازمان آمیر دسنگال هیواد یو مسلمان تن د (مصطفی ابو) په نامه سو ده لټه وکړه چی عمومی تعادل رامنځته کړی او داسلام او مسلمانانو مصالح بشپړ کړی نو سمدلاسه ئی ددندی څخه ایسته کړی پر

ځای ئی یو صلیبی کس داسپانیا هیواد څخه وگماری ددغه سازمان د فعالیتو څخه یو دادی چی په درس ځایو کی خپل پلنونه تپی او پر ټولو بنسټونیزو مرکزو باندی خپل فکرونه طپی او هره درسگاه چی ددوی اصول نه ومنی دوی ئی په رسمیت نه پیژنی. له بده مرغه یو سازمان چی په بنکاره د اسلام نوم باندی یادیری او د اسلامی کانفرانس د سازمان یو بنساخت هم گڼل کیږی یو بل سازمان دی چی دیونسکو په وړاندی ئی سقوط کړی دی او نه دی توانیدلی چی خپل پلان جوړ کړی او د مسلمانانو فکر او هیلې پوره کړی.

## د ټولنیزو رابطو او مطبوعاتو پر وسائلو

### باندی برلاسی

د سیاست خلگ، استراژیکی مطالعی او مطبوعاتی علانونه سره دبیلو، بیلو وسائلو په هر دولت کی دیوه څلرم قوت په بڼه شتون لری یعنی دمقننی، اجرائی او قضائی قوی څخه علاوه د اعلامیې قوه هم شتون لری. ځینی په دی آند دی چی د اعلامیې (مطبوعاتو) قوه دهغه نورو درو قوو په پرتله زیاته زوروره او مهم ده. ځینو بیا تردی هم زیاتوب کړی دی او ووايي: د اعلامیې قوه تر ټولو لنډه او زوروره قوه ده هر څوک چی دغه قوه په خپل کنټرول کی راوولی یقینی خبره ده چی هغه نوری دری قوی به ئی هم په کنټرول کی وی څنگه چی ئی خوښه سی په هغه ډول به خپل اهداف سره ته رسوی. له دی امله ددغه قوی تاءثیر او نفوذ د خلگو په منځ کی څرگند سوی دی. او غریبانو هم

په پوره زور سره دنوو وتلو مطبوعاتو په مت خپل فکرونه او نظريات په دريمه نړۍ کې تپلي دي. او اسلامي ډيوه نۍ تاريخه کړي ده. دخپلو مطبوعات په لړ کې نۍ دلیدلو، اوریدلو او لوستلو خپروني بابري کړي دي تر څو اسلامي پچيان داسلام څخه ليري کړي او دخپلو نظرياتو څخه نۍ عيار کړي. کينه لرونکي غربيانو يوځي پردي بسنه نده کړي چي خپلو هيوادو څخه اسلام ليري کړي بلکي داکار نۍ واسلامي هيوادو ده هم رانقل کړي دي. بلي: دمطبوعاتو مسائل په ذهنونو او فکرونو کې دمدرسو او بنوونځيانو په پرتله زيات مؤثر او خطرناک دي. ځکه مدرسي او بنوونځيانو ته يواځي شاگردان، نوي ځوانان او متعلمين ورځي يواځي پردوي اثر کوي او مطبوعات يو داسي آله دي چي دتلويزون، کتاب او ورځپاڼي، سينم، راديو او مجلو څخه جوړه ده ددغه آلي څخه ټولي ټولني يعني لوي او کوچني، نر او بنځه، ځوان او سپين ږيري، شتمن او ناداره پوه او ناپوه ټوله تر تاء ثير لاندې راځي. دغه وسائل دخپل ارزښت سره چي تر خپل لاس لاندې راولي گويا دټولي ټولني فکرونه نۍ بيمه کړل. کولای سي چي دجامعي لپاره ديوي مفکوري دفاع وکړي او يا بله مفکوره وغندي پرته ددي چي حق او باطل نۍ په نظر کې ونيسي دمطبوعاتو دپورتنۍ اهميت په نظر کې نيولو سره صليبيانو او صهونيستانو دنشر او اعلان ټول وسائل مستخر کړي دي او دخپلو شومو اهدافو دپوره کولو لپاره کټه ځنۍ اخلي سره ددي چي ټوله خلگ يعني ځوانان او سپين ږيري، نر او بنځي، لويان او کوچنيان نۍ دمطبوعاتو يعني سينما، تلويزون،

رادیو څخه متاثره سوی دی دنوموړو کسانو په اخلاقو او رویو کی هم توپیر پیدا سوی دی. سینما او تلویزن په رزلو او بی حیا خپرونو سره خلگ گناه ته تشویق کړی دی. بد کارونه ئی قهرمانی معرفی کړی دی او ددی بد کارو کړونکی ئی قهرمانان معرفی کړی دی. په مصر او نورو اسلامی ښارو کی مسلمانانو دهنر مندانو، ناکونکو، تلویزنونو، سینما او تیاترو دفتنه اچونکو او خرابونکو اعمالو څخه په شکایت دی ځکه ځوانان دفساد دناوړه اخلاقو ولوری ته بیایی چی داسلام، دود او عزت څخه ډیر لیری دی، کوم څه چی دتلویزون او سینما یا دنورو مطبوعاتو پر مخ ښکاره کیږی دحیا او فت پرته دناوړو فکرونو په ملنه داسی څه خپروی چی منکر ته نیک کار وائی او نیک کار ته منکر وائی. داسی ډیری نوری مسائل داسلامی هیوادو په مطبوعاتو کی تر سترگو کیږی دا ټوله دفکری جگړی څرگندونه کوی او دصلیبت او یهودیت داهدافو لپاره مسخر سوی دی په تاء سف سره باید ووايم چی داسلامی عقیدې رینستنی پیروان په ډیرو ځایو کښی نه ترسترگو کیږی او نه هیڅ ځای داسی سپیڅلی څوک لرو چی دمطبوعاتو لپاره دی داسلام دپوره اصولو په نظر کی نیولو سره یو څوک مؤظف کړی. بلکی سمدلاسه وینو چی مسئلین، مدیران او حتی جوړونکی ددغه وسائلو بی دینه سیکولران دی په ټولو کارو کی ددښمن داستعمار لاس دی. داسی مطبوعات چی داسلامی فکرونو ممثل وی او دخپل اسلامی ټولنی دمصالحو لپاره هڅی کوی لومړی خو شتون نه لری کوی نو ډیر کمزوری او

ظعیف دی. دپیاورۍ کولو او پرمختگ هیله ئی لرم الله ﷺ دی ئی مرسته وکړی.

## داسلامی پاڅون دمشرانو ترورول

دغه شیطانی او ناخوانه طریقه دقدامت له پلوه ډیره پخوانی سابقه لری. چی دهری طبقی دمشرانو لخوا دخدایي دعوت کونکو پر ضد باندی جوړیږی. هیڅ پیغمبر دپیغمبرانو څخه ندی پاته سوی چی ظالمانو دهغه ترورولو او بدنمه کولو لپاره په ټولو امکاناتو هڅی نوی کړی. دهر پیغمبر پر ضد به داسی خلگ وه چی خلگ به ئی ځنی متنعر کول او په بدو صفتو به ئی معرفی کاوه او ډیر بد تورونه به ئی پر تړل الله ﷺ ددی بد سلوک د اشاره کولو په موخه فرمائی:

کذالک ما اتی الذین من قبلهم من رسول الا قالو اساحر او مجنون.

ژباړه: داسی خلگ تر دوی مخکی ندی راغلی دهیڅ پیغمبر مگر دوی به ورته ویل دا ساحر دی یا به ئی ورته ویل دالیونی دی. یقینی خبره ده چی فکری جگړی داسلام پر ضد پیل سوی ده او زیات تاءثیر لرونکی رویه چی دوی غوره کړی ده داسلامی پاڅون په وړاندی ددینی، اجتماعی او مخورو مشرانو ترورول دی او داسلامی پاڅون تخریبول دی کله چی دبنمنان ولیدل چی داسلامی ارزښتونو دساتلو او دخپل اسلامی ملت دمقدساتو ددفاع لپاره اسلامی علما او مشران دژوند تر وروستی سلگی پوری ولاړ دی. نو له

دی امله ئی دخلگو خخه ددوی دلیری کول لپاره ئی ددوی دشخصیت دبدنامه کولو لپاره لاس په کار سول او دخانه ئی پر دوی باندی درواغ پیل کړه. تر اوسه پوری داسلامی علماؤ او اسلامی تحریک دبدنامه کولو لپاره سیکولران هغه درواغ تکراروی. چی دعلماء دامریکا کوډاگیان دی او دودی، ترقی او ازادی مخه نیسی ..... !!! لکه پر (سید قطب شهید) باندی توروته تړل چی نوموړی دالله ﷺ دنومونو او صفتونو خخه منکر دی او حال داچی دابیخی درواغ وه او نوموړی عالم دخدای ﷻ دنومونو او صفتونو خخه هیڅ منکر نوو بلکی یو مخور پر دین مین عالم وو ددوی دا تور دعنکبوت (جولا) دکور په خیر دی اونوموړی ددی تور خخه داسی پاک دی لکه چی دیوسف الکلیله دوینو خخه مبری وو هر څوک چی دسید قطب کتابونه مطالعه کړی ددی خبری بطلان به ډیر ښه ورته ښکاره سی. یوبل نیژدی او ښکاره مثال چی پرویلو ئی بسنه کوم شهید عبدالله عزام دی چی ټوله عمر ئی په ټوله مال او اولاد سره دالله ﷻ په لاه کی جهاد کولو ته او پر محکمه باندی دقرآنی شریعت دپلی کولو لپاره وقف کړی وه دغه زما دده په وړاندی گمان دی چی دی په تمامه معنی ریښتینی دی او که دی هم ریښتینی نه سی نو هیڅ څوک به دخدای ﷻ په دربار کی تزکیه ترلاسه نه کړی. مگر دی ټولو سره، سره بیا هم الله ﷻ دی پرده رحمت وکړی تهمت او تور خخه نه دی خلاص او ویل کیږی چی ښاغلی عزام دطاغوت په خدمت کی قرار لری دجهاد او مجاهدینو په سلاح کارونه کوی دشهدت تر وخته پوری نه وو خلاص، کله چی دشهید سونو دده مقام،

اخلاص او ريښتني جهاد خلگو ته ښکاره سو، ځکه ددښمن تاوان ديوه لږ تاوان پرته دته نه دی رسيدلی داسی لور په درجه ريښتني بنده گان تر لاسه کوی. په همدی ترتيب هر ځای هر چيري مخلصين او علما بدنامه کيږي. کله چی دغربيان دغه شیطانی رویه دناکامی سره مخ سوه نو دستی ئی دداسی مشرانو او علماؤ په نیولو، بندیانولو او وژولو پیل وکړی لکه شیخ محمد یاسین دحماس گوند رهبر، نجم الدین اربکان او داسی نور په سلهاو وشران او علما نیول سوی دی. همدا ډول امام حسین البنا، عبدالله عزام، استاد نیازی. استاذ احمدزی. انجنر حبیب الرحمان، ډاکتر عمر، ډاکتر صبحی الصالح او داسلامی پاڅون ټوله مشران په یوه ډول نه په یو ډول شهیدان سوی دی. دښک پرته په اوسنی حالت کی اسلامی قیادت په نښه سوی دی. او اسلامی ملت دحیرانتیا او تذلل په شيله کی بند پاته دی هیڅوک نسی پیدا کولای چی دفاع ئی وکړی ددښمنان دوامری دیر دی نه بوهیږی چی دچا دفاع وکړی، ددوی دین ورروښانه کړی، ددوی غصب سوی حقوق دی ورواخلي، ډیری بی پناه یتیمان ودښمن ته ناری وهی، په خپل دین ناخبره پاتیري، مجاهدین چی دحق په لاره کی زیار او ددنیا او اخرت دنيکمرغی لاره لټوی بدنامیږي. په داسی صورت کی چی خدای مکره ددښمنانو لخوا ئی عملی کارونه بند سی. دښک پرته دحقایقو پر مخ پرده غوړیدلی ده. اسلامی نښی او معلم خاموشه شوی دی اسلامی قیادت دناپوهانو په لاس کی اخیستی دی، په هره موضوع کی دعلم پرته فتوی ورکوی چی هم خپله ځان

گمراه ڪري او هم نور گمراهان ڪري لڪه چي داموضوع په حديث كي درسول الله ﷺ بيان سوي ده چي فرمائي:

ان الله لا يقبض العلم انتزاعاً ينتزعه من العبادولكن يقبض العلم يقبض العلماء حتى اذلم يبق عالماً اتخذ الناس رؤساً جهالاً فسئلوا افا فتوا بغير علم فضلوا و اضلوا.

ژباړه: بيشكه الله ﷻ دبنده گانو له منحه څخه علم نه وړي چي ددوي څخه دي علم بوزي مگر علما علم بيبي تر داسي بريده چي عالم به پاته نسي خلگ به ناپوهان اميران ڪري او پوښتنې به ئي نورو به فتوا ورکوي دپوهي پرته ځان به هم گمراه کوي نور به هم گمراه کوي. دپادوني وړ ده چي دښمنان هر وخت مختلفي دسيسي داسلام لمنحه وړولو لپاره جوړوي مگر کار به ئي جوړ نسي ځکه الله ﷻ فرمائي:

انا نحن نزلنا الذكر وانا له لحافظون.

ژباړه: پيشكه موږ قرآن نازل ڪري دي او موږ ئي خامخا ساتونكي يو. يوه نمونه دخدايي ساتنه کوي لوي مپړني خلگ دي چي دقرآن عاملان او ساتونكي دي لکه چي په حديث كي راغلي دي: ان الله يبعث لهذه الامة على راس كل مائة سنة من يجد دلهادينها. ژباړه: بيشكه الله ﷻ ددي امت لپاره دهر و سلو کالو پر سريو داسي څوک پيدا کوي چي دين ورنوي ڪري. په بل ځاي كي فرمائي:

يحمل هذا العلم من كل خلف عدو له ينفون عنه تحريف الغالين وانتحال المبطلين وتاء ويل الجاهلين.

ژباړه: (په هر راتلونکي نسل کې) به يو څوک وي چې دغه علم (کتاب او سنت) به وړي تر دښمن ورسته د تيری کونکي تحریف (لاس وهنه)، د باطلو خلگو درواغ تړل او دناپوهو خلگو تاء ويل به لمنځه وړي.

## درېښتنی قیادت پر ځای بل قیادت جوړول

دا بحث په حقیقت کې د تیر بحث نتیجه او پایلی دی یعنی کله چې دښمنانو درېښتنی قیادت قائدین یا بدنام کړل او یائی ترور کړل او د خلگو په وړاندې ئی بدنام کړل نو دوی سمدلاسه یو بل ناوړه او جعلی قیادت منځته راوړي. چې په اسلامی هیوادو کې خپل ماء موریت په بهیر کې غربی مفکوره خپروي او د غربیانو ملاتړ او ستاینه په غاړه اخلي او خلگ د غربیانو وخوا ته تشویقوي. د دغه قیادت جوړونې پر ژه چې د سیاست، اقتصاد، فرهنگ او تربیت لپاره ئی پورته کوي کله ئی په غربی پوهنځیانو کې ترسره کوي لکه امریکا، فرانسه، برتانيا، المان او داسی نور صلیبی هیوادونه او کله ئی په محلی پوهنځیانو کې ترسره کوي. چې د غرب لخوا تاء سیس سوی وی. او د کار لپاره د اسلامی هیوادو تخریب کاره خلگ گماری. هیڅ فرق نه لري چې دغه مصنوعی قیادت په محلی شکله په اسلامی هیوادو کې جوړ سی او که په خارج په کفری هیواد کې جوړ سی. ځکه دوی چې کوم مصنوعی قیادت جوړوي د قائد، معلم، ژورنالیست، دیوفن متخصص او یا دنظامی چارو د متخصص په نامه جوړوي خپل هیواد ته استوی د سیاست د نافذیدو

تولی ستونزی پر خپله غاړه اخلي دخپلو غربي بادارانو او استاذانو دفکرونو دخپراوي لپاره کار کوي او دهغو دفکرونو څخه دفاع کوي. داسي ډير قيادتونه سته چي شک او ترد دلمنځه وړي. لکه (طه حسين) چي غربيانو موتي لقبونه ورکړي دي نوموړي دغربي او سيکولر فکرونو دخپرولو لپاره دتراش په څير کار کاوه. او ده ته ئي دمکافاتو په ډلو په دولت کي لوړي چوکي ورکړي دي لکه دمعارف وزارت دادبياتو دپوهنځي مدیریت او داسي چي داسلام دثوابتو څخه دا انکار او دغربي مفکورو دخپرولو لپاره په مصر او نورو ځايو کي په اخلاص کار کاوه يوه ډله خلگ چي په اسلامي حقيقت نه پوهيده دده دعوت او غوليده او دده دعوت ئي دتمدن دويار په نامه قبول کړي عاجبه خولاداده چي تر نن ورځي پوري نوموړي ځيني مريدان او ملاتړي لري. په مصر او ځينو نورو عربي هيوادو کي دومره کلو په تيريدو سره بياهم دده زاړه آثارو او کتابو دچاپيدو لپاره اقدامات سوي دي. په دي ترتيب يوه ډله خلگ دغربي مفکورو دتعقيب په موخه په پاکستان کي واک ته رسيدلي دي. ترکي، امين، نجيب او کارمل دروسانو جوړسوي خلگ وه چي دافغاني مات عقيدې لمنځه وړولو لپاره په افغانستان کي يو په بل پسې واک ته رسيدلي دي. (ميشل عفلق) يوازي کس وو چي دغربيانو لخوا جوړسوي وودبعث دگوند په نامه ئي دغربيانو دنظرياتو بيانولو لپاره په سوريه او عراق کي استخدام سوي وو. همدا ډول جمال عبدالناصر دغربيانو گوډاگي وو چي په مصر او عربي هيوادو کي ئي ددښمني سياست پلي کړي. نجيب

محفوظ يو بل تن دی چی دناوړه ادبیاتو په مټ ئی داسلام ضد فکرو ته وده ورکړی ده. داسی ډیر کسان سته چی دغریبانو لخوا متاء ثیره سوی دی او دهغوی لپاره کار کوی، په ډیر کم پیمانه به داسی څوک پیدا کيږی چی په غرب کی ئی زده کړی کړی وی او یا ئی دغرب په محلی پوهنځیانو کی زده کړی وی مگر دهغوی څخه دی نه وی متاء ثره سوی. لکه: سید قطب او محمد عبداللہ رحمت اللہ علیہا. او داسی نور لوړ شخصیتونه چی دالله ﷻ په لطف سره نه یواځی چی دهغوی د فکرو څخه نه دی متاء ثره سوی بلکی خپل ریښتینی عقیدي او خپل اسلامی ته ئی رغنده خدمتونه کړی دی.

## پر اجتماعي ژوند باندی جگړه او دښځی د ازادی پر قضیې باندی ترکیز

حقیقت دادی چی داسلامی ټولنی توپیر دنورو څخه په اخلاقو، عاداتو، عقید او بالآخره په وگړیز او ټولنیزو رابطو کی دی. الہی دښمنان چی داسلام او خصوصاً دمسلمانانو سره کینه او رخه لری او دمسلمانانو پر خصوصیاتو او عقیدو باندی جگړه کوی نو دوی دمسلمانانو وسلوک، رویو او اخلاقو بدلون ته په سرلیک کی ځای ورکړی دی. کله چی دوی ددی جگړی داوړبولو اراده وکړه نو پیل کی ئی هغه سلوک، اخلاق او اعداتو ته تغیر ورکړی چی داسلام دسپیڅلی دین څخه چنل سوی وه، په ډیره چټکی سره پتمنو عادتونو او تقلیدونه دغفت سره مل وه. غریبانو دناوړه اخلاقو وواکمنی ته ئی ځای

**فکری جگړه**

خالی کړې. برابره خبره دی چې دغه حاکمیت په فکر کی وی، په جامه او لباس کی وی او په بل ټولنیز عادت کی وی. لکه دواډه کولو دود، په ملی رابط، تفریحی کارونه لکه ورزش او داسی نور. دوی غواړی چې دمیڼی موضوع په پوره ډول دغریبانو په خیر کړی یعنی باید یو ځوان اجازه ولری چې دیوی پیغلی سره مینه وکړی دمیڼی په جریان کی هر ځای او هر وخت چې ددوی زړه سی کولای سی چې خلوت سره وکړی. او پریوه بستره بیده او په ورځو او میاشتو دموانعو پرته دتفریح په موخه سیاحت وکړی. دواډه او نکاه مراسم چې په دین کی دانسانی پت او احترام سره برابر دی دوی غوښتل چې دغربی دود سره ئی برابر کړی او کورنی یو دبل سره لیری کړی نوره نو دقرابت، پلاروالی، خسروالی، وروروالی او زوموالی احترام به دژوند په قاموس کی نه وی. همدا ډول دورزش په ډگر کی چې داسلام له نظره دقوت او دمومنانو په منځ کی ددوستی وسیله ده او دقوت دپیدا کولو په صورت کی دالله ﷻ رضا او محبت دلکه چې رسول الله ﷺ فرمائی:

المؤمن القوی خیر واجب الی الله من المؤمن الضعیف وفی کله خیر رواه مسلم.  
ژباړه: قوت من مؤمن خیر او محبوب دالله ﷻ په وړاندی دکمزوری اوناتوانه مؤمن او خیر په دواړو کی سته. نو باید دمومن دورزش باید هدف دمومنانو په منځ کی دوستی او مینه وی. خو غریبان ددغه کار په اوږدو کی ودغه تگ لاری ته تغیر ورکوی او ورزش یواځی دمسلمانانو لپاره دوخت ضائع کیدل وگرځوی او دبد اخلاقی او فساد وسیله ئی وگرځوی دوی غواړی چې ددی

لاری دمسلمانانو لاس او پښی وتری او اسلام چپه کړی. له بده مرغه ددوی دغه هدف تر ډیره بریده رسیدلی دی ډیر ځوانان، سپین ږیری او ښځی د ورزش له لای په بداخلاقی اخته سوی دی او اسلامی اخلاق ئی له لاسه ورکړی دی. په ډیرو هیوادو کی د ورزش دکمیته والی لگښت د تعلیمی او صنایعو د بودجی څخه ورکول کیږی آن تر دی چی دودی په موخه ئی مسلحانه پلانونه هم ورته جوړ کړی دی. او یو ورزش کاره د حدیثو او تفسیر تر ښوونکی او تریو مجاهد چی د الله ﷺ په لاره کښی جهاد کوی زیات احترام لری. په دی ترتیب زموږ ژوند ټوله یا کثره برخه په غربی ډول او ښتی ده چی د دین ارزښت او دانسانی ژوند کرامت او شرافت بیخی نه پیژنی.

## د ښځی د ازادی قضیه

د فکری جگړی تر ټولو وسائل توانا وسیله او لنده وسیله چی ژر وهدف ته رسیږی او تر ټولو زیاته خرابوونکی سلاح او تر ټولو زوروره جگړه چی د اسلامی ټولنی د غورځولو او د اسلامی ټولنی د ښست متذلل کولو لپاره تر لاس لاندی نیول سوی ده د ښځی موضوع ده چی په داسی ښه ئی رامخته کړی ده چی گویا اسلام د ښځی په حقوقو کی ظلم کړی دی. او حقوق ئی تر پښو لاندی کړی دی د ازادی او په ټولنه کی د فکر او رایې ورکولو څخه بی برخه سوی دی. ددوی دغه درواغجنه دعوه د قانونی دلیل پر بنسټ نه ده ولاړه. د صلیبی رخی او یهودی چل څخه پرته بل چل نسته. صلیبان او یهودیان چی

د اسلام په وړاندې دهر ډول تور څخه مخ نه اړوي په بشريت كې د تاريخ په اوږدو كې راسې دين او شريعت د اسلام او اسلامي ټولنې په څير نه دي ښكاره سوي چې ښځې ته ئې داسې ښائسته حقوق وركړي وي چې دهره پلوه دي ئې ټول حقوق پكښې ساتل سوي وي.

د اسلام سپيڅلي دين په پوره تماميت سره دښځې لپاره دملك او تصرف ددې په ټولو مملوكاتو كې وركړې دي او ددې شخصيت ئې دټولو تصرفاتو او حقوقو داهليت څخه برخمن گرځوي دي الله ﷻ فرمائي:

لرجال نصيب مماكتسبوا للنساء نصيب مماكتسبن. (سورة نساء (۳۲))

ژباړه: نړو لره هغه څه كې ونډه سته چې لاسته ئې راوړي دي او ښځو لره په هغه څه كې ونډه سته چې دوي لاسته راوړي دي. همدا ډول اسلام وښځو ته په عادلانه ډول حقوق وركړي دي. لكه څرنگه چې ئې نارينو ته وركړې دي په هغه ډول دښځو و حقوقو ته هم قائل دي ددې پرته چې ډيروالي او لږوالي ته نظر وسي. ځكه الله ﷻ فرمائي:

لرجال نصيب مماترك الوالدان والا اقربون وللنساء نصيب مماترك الوالدان والا اقربون مما قل منه او كثر نصيباً مضروراً ط (سورة نساء - ۷)

ژباړه: نارينو برخه ده هغه مال ك'چ' دمور او پلار قريبانو څخه ئې پاته سوي وي او ښځو ته برخه ده په هغه مال كې چې ددې دمور او پلار دقريبانو څخه پاته سوي وي. لږ وي كه ډير وي هر يوه ته ټاكلي برخه ده. علوه پر دې اسلام وښځې ته نظر ښكاره كولو او رايې وركولو حق وركړې دي او دي ته ئې

صلاحیت ورکړی چي دامام په ټاکلو د اعتماد یا مخالفت رایه روکړی او دنارینو په خیر دژوند سره نوشت وټاکي. داموضوع ثابت ده ځکه کله چي عبدالرحمن بن عوف رضی الله عنه د شپږ نفری کمیسیون رئیس وټاکل سو وروسته تردی چي آمر المؤمنین حضرت عمر رضی الله عنه شهید سو نو دټولو خلگو څخه یی یعنی نرو او بنحو، ځوانانو او سپین ږیرو څخه ټول پوښتنه وکړه، کور په کور درایو ټولو لپاره وگرځیدی. چي دالوی مسؤلیت دامیر المؤمنین عمر رضی الله عنه ترشهادت وروسته چاته ورکول کیږي؟ ددې ترڅمگ داسلام دین وښی دزده کړی حق ورکړی دی چي په ډیر احادیثو او روایاتو ثابت دی همدا ډول که فقه ته وگورو ویلای سو چي دامهات المؤمنین عائشې رضی الله عنها او نورو څخه زیات شمیر حدیثونه نقل سوی دی. داټولی خبری دښی دمقام درنښت انځوروی. داسی نو دښی ددرنښته په اړه ډیر مثالونه سته چي دټولو بیانول په دی ځای کی شونی نه دی. لدی امله په دغه پیمانه بسنه کوم او اصل موضوع ته راحم چي دښی دقضیې څخه عبارت ده او ددې موضوع عنوان ورته خاص سوی دی. کوم کسان چي دښی گران عزت ارزانه کوی چي اسلام ورکړی دی هغه غربی مشرقین او یو شمیر مسلمانان دی چي داسلامی شریعت څخه هیڅ دپوهی برخه نه لری او دغریبانو دلاس آلی دی. ترټولو لوی جفائی دمحمدي سپیڅلی شریعت سره کړی ده او دخپلو ب'پنښته ادعاؤ په لور کښی وائی چي اسلام ده ښی سره تیری کړی دی قرآن کریم ښحو ته لږ حقوق وکړی دی او دنارینه و سره ئی برابر حقوق نه دی وروکړی او ښی ته ئی دمیراث او

شاهدی په ټالو کښی دنارینه نینمائی حق ورکړی دی. نارینه ته ئی تریوه  
 ښځی پلا دنورو ښځو دواډه حق ورکړی دی ښځه داسی نه ده په همدی ډول  
 مستشیریقین په سلهاوو دا وی دښځی دازادی په چوکاټ کښی کوی ددوی  
 په آند موږ دښځو غصب سوی حقوق ورکوی او مرستی ورسره کوی ځینی  
 دغرب گوډاگی مسلمانان ئی داسی دعوی تاپئه کوی لومړی کس چی ددی  
 دعوی بیرغ ئی ورپاوه او دمسلمانانو دښارو په منځ کښی ئی ددی لوی  
 فتحی تخم وکړی ځوان مصری قاسم (امین) ووهه غریبانو دده دلیاقت او  
 ذقاوت په نظر کښی نیولو سره فوق العاده تعلیمی برس ورکړی او دفرانسی  
 په پوهنځیو کښی دده کړی وکړی دفرانسی څخه بیرته ستنیدو وروسته په  
 سیمه کښی ئی دغرب تبلیغاتو ډول او سرنا پیل کړل او دیوه لاس پر نام مرئی  
 په حیکرئی دیهودی او نصرانی بادارانو په ژغ سره ئی ودی ناوړه کارته  
 اراده وکړه او دفرانسی څخه تر بیرته ستنیدو وروسته دغه کار رسماً پیل  
 کړی او دین کتب ئی دښځی دازادی په نامه ولیکی ورسته ئی دنوی ښځی په  
 نامه ئی بل کتاب ولیکی چی وهغه کار ته ئی نقویت وروبڅښه وروسته دغه  
 کار کرغیږنی اغیزی وکړی او په مصری ټولنه کښی ئی ځینی ملاتړ پیدا کړل.  
 لومړنی ښځه چی دغه دعفت او شرف ضد دعوت ئی ومانه هادی شعراوی وه  
 چی دهغه ښځو مصری مدوی او بیله حجابه وی لیدنی ئی ورسره کرلی اودنر  
 اوبښځو گډو مجلسو ته حاضری دنر او دښځی انسانی او اسلامی کرامت ئی  
 تر پښو لاندی کړی او پرده کول چی دغربو ارزښتمند عادت وو په وحشانه

ډول ئی وغورځول د یادونې وړ ده چې د غربیانو دغه لسی کرغیرنی او ناوړی کړنی هرڅومره چې ډیریرزی او ځینی سست عنصري مسلمانان هم ورسره مله وی ځای نه نیسی ځکه د مسلمانان بڼه مظلومه او محرومه نه ده چې د مرسته کونکي لټه دی وکړی اسلام ئی ډیر لږ حق هم نه پریښی چې دالته پسی وکړی او مبارزه دی پسی وکړی مسلمانی بڼی داهانت او استعباد شکنجه نه ده لیدلی او نه ئی پیژنی چې د جهالیت د دوری بڼو او معاصرو بڼو لیدلی دی په همدی ډول د دغه موضوع پر څرگندولو او څنگوالی باندی منافتنه کول ته غواړم ځکه ټول پوهیږی چې د بڼی قضیه د دوی د اساسی اهدافو پای نری بلکه د دوی هدف د ټولو اسلامی اخلاقو لمنځه وړل دی د اسلامی ارزښتونو نړول دی او مسلمان امت درذالت او فساد به گرداب کښی غورځول دی دوی غواړی چې مسلمانان بڼه د غربی بڼی په څیر دخپلو محرومو حقوقو څخه بی برخي کړی او هرڅوک ددی بی اجازی گټه ځنی واخلی او دیوه سامان په میکرئی دبی پوائی و بازار ته وغورځوی هغه ناپوه دعوت چې د بڼی د ازادی په پوښ کښی مطرح سویدی د ډیروی مرحلو ډول، ډول مزاهرو او اهدافو کړونکی دی چې په لنډ ډول عبارت دی له:

## دنبځی حجاب لیری کول

یقینې خبره ده چې اسلامي شرکت دمتواتر حدیثو په رڼا کېنې وښځو ته حجاب امر کړی دی او لارښوونه ئې کړې ده چې ښځې باید خپلې ښکلاوې وشرعې معارمو پرته بل چاته ښکاره نه کړې لکه چې الله ﷻ فرمائي:

(يا ايها النبي قل لازواجك وبناتك ونساء المؤمنين به نين عليمن من جلا يمين ذالك ادنان يعرفن فلا يؤذين وكان الله عفورا رحيمًا)

ژباړه: ای پیغمبره خپلو میرمنو، لویو، او دمسلمانانو ښځو ته ووايه پورنې پر خپلو ځانونو راکش کړې دا لږ هغه کار دی چې دوی دپیژندل سې او ضرور نه رسوي الله ﷻ بڅښوونکې او رحم لرونکې دی. اسلامي حجاب او پراح یو لړنۍ چې ښځه دسره څخه تر پښو پورې پټه وي دایو داسې ښکاره کوونکې او شعار دی چې په مټ ئې مسلماني ښځې دنورو ناوړه ښځو څخه بیلېږي ځکه الله ﷻ فرمائي:

قل للمؤمنت يغضضن ابصارهن ویصفطن فروجن ولاینبدین رینقن الا ماظهر منها ولیضربن بضمو هن علی جیوبهن ولا یبدین زینتهن الا بعولتهن او ابائهن او اباء بعولهن.

ژباړه: وواځې منافقو ښځو ته او هواداري دلیدللو څخه خپلې سترگې پټې کړې پاک لمنې اوسې دا اړتیا دځایو پرته خپلې ښکلاوې مه ښکاره کوی په خپلو سینو پورنې راکش کړې دمړو، پلرو، خسرانو پرته بل چاته خپل زینت مه ښکاره کوی. دپورتنیو نصوصو او نورو پاټه نصوصو پر بنسټ چې دغه

بنسټيز اسلامي شعار تائدوی دشتون سره ئی قاسم امین تری منکر دی ټول هغه نصوص نفی کوی چی دښخی حجاب تری ثابتیږی او په بی حیایی ډول سره وائی چی مسلمانانو دنورو خلگو دپیژندلو څخه وروسته دحجاب په مسئله پوه سول او تر خوبونوی وروسته ئی په خپل ژوند کښی ئی عملاً پلی کړل وروسته ئی ددینی مسائل یو جزوگانه او سره ددی چی حجاب مسئله ددین سره هیڅ اړه نه لری او حجاب یواځی دپیغمبر ﷺ دښځو لپاره وو نه دنورو ښځو په اړه نوموړی په خپل کتاب (دښخی ازادی) کی وائی کوم حجاب چی په اسلام کښی راغلی دی یواځی درسول الله ﷺ دښځو لپاره دی که چیری په سرعت کښی نه کی پیدا چی داسی حجاب تری ثابت سی لکه اوس چی ئی ځنی مسلمانان کوی ریښتیانی خبره داده چی حجاب کول د دود په ډول پاته سوی دی او مسلمان ملتو دگډیدو وروسته دیو نیک عدد په بڼه پاته سوی ده دده په آند اسلامي حجاب دښخی پر فطری ازادی قید لگولی دی میره او ښځه بامؤدبانه او مناسب ژوند دنعمت څخه ئی برخی کول دی نوموړی کتاب کښی دعین مطلب دڅرگندتیا په موخه وائی: هغه تاوانونه چی داسلامي حجاب څخه ږیږی دښځه فطری ازادی تر پښو لاندی کول دی او دښخی دتربیی جیلو نیول دی دشهرت زیاتول دی چی له امله ئی زنا منځ ته راځی اولس نو دهدی شعاراوی دفاسدونکی یا زیوو صحنی پیل لیږی کله چی دا د (۱۹۲۳م) کال دروم دښځو دیوی غونډی څخه راستانه سول دی دخپل ملگری سزا سره مل اسلامي حجاب پر مخکه وغورځاوه او عامو

خلگو په وړاندې و خپل دافت او اسلامي حجاب پر ضد باندې ئې توطيو چې مشري ئې سعد زغلول په غاړه درلودل تريو بريده مخ په وړاندې ولاړل او په دې لار کښې زياتې ښځې دنيل دودانې په وړاندې څرگندې سوي او اسلامي حجاب ئې پر مخکې وغورځاوه او دپترولو په پائلو سره ئې اسلامي حجاب او جای سوځلی او په يوه اوازي ناري کړلې چې ښځه ازاده سول. په همدې ترتيب زيات شمير چلونه او دسيسې په اسلامي نړۍ کښې وشيندل سوي او داسلامي نړۍ دپوهنځيو ريسانو حجاب کونکو پيغلانو په پوهنځيانو کښې دنه شتون ډغونه پورته کړل چې بلکې ئې په اسلامي هيوادونو کښې لکه مصر، المغرب، تونس، کويت او ځينو نورو کښې ترسترگو کيږي.

## وگړو زده کړو ته بلنه

داسلام مبليين دين ديو وانتعي دين په عنوان په ښکاره چې هر څومره يوه ټولنه ولورې اخلاقو، ايمانو او ارمانونو ته رسيږي اړينه ده چې دلارښونو لخوا اداره سي تر څو ښوونکي وتوانېږي چې ټولنه دمفاسدو څخه وژغوري په همدې لړ کښې داسلام سپيڅلي دفتنو دمخنيوي، شيطان دنفود او داسلامي ادبو اوارزښتونو دساتنې په موخه دتورو او ښځو دگډې زده کړې څخه په کلک منع کړې ده مگر غربي گوډاگيان په اسلامي جامه ددوي دھوسائي او ارمتيا موجب نه گرځي خلگ ددو جنسو يعني نر او ښځې گډې زده کړې ته رابولي او يو دبل لپاره مزاهمت دژوند په ټولو چارو کښې

غواری. دغه غوښتونکي دغه کار دمدرسي او مکتب څخه پیل لوی او دژوند په ټولو چارو کښی ئی خوشی کوی همدا وجهه ده چی دټولو اسلامي هیوادونو په بنارونو کښی لیدل کیږی چی په ښوونځیانو کښی نر او ښځی یو ځای زده کړی کوی همدا ډول په ټولو دولتي او غیر دولتي ادارو کښی ښځینه ماؤمورینی لیدل کیږی داخلاقو شیرازیو انسانی ارزښتونه لمنځه تللی دی او بشري جامعه دهلاکت په سیند کښی غرقه سویده او اسلامي امت دتور بخت په پرده کښی دسقوط وخواته دحرکت په حال کی دی.

## دکور څخه دښځی وتل دکار له پاره

لکه څرگنده په اسلامي شریعت دښځی او لاد دنفقی هڅی او زیار دنارینه پر غاړه پریښی دی دښځی مسؤلیتونه او وضعی ئی معلوم کړی دی او هغه عبارت لدی څخه دی چی ښځه باید دخپل خاوند عزت، ابرو او شرف وساتی دکور سره مرستی وکړی ځانی او روانی ارامتیاوی دده لپاره جوړی کړی خپل اولادونه ددین پر نیکو اخلاقو تربیه کړی او دعزت، کرامت او په مخکی کی دقهرمانی مفهومونه پکښی وکړی نو ددی خبری پر بنسټ باندي دښځی اصلی کار او فعالیت دکور سره مرستی او داوادونو تربیه ده هغه اولادونه چی دساتنی، امانت، دین او داسلامي مقدساتو دفاع پر خپلو اوږو واخلی اوددولت کولو دروند بار پر ځان تپی او دملتونو قیادت دترکی پر لوریایی

که چیری بنځی دکورنی گرمه فضاء دکار په موخه پریږدی ددی پرورښت په څوک پر غاړه اخلی؟ سره ددی چی الله ﷻ فرمائی:

وفرن فی بیوتکن ولاتبرجن تبرج العاهلیه الاولی

ژباړه: په خپلو کورو کښی پاته سی او دلومړنی جاهلیت په خیر دخلگو په منع کښی مه څرگندیزی ددی ډیر اهمیت سره سره بیا هم اسلام و بنځی ته دارتیا په صورت کښی چی دشرعی اصولو سره برابره وی ددبانندی وتلو منع نه کوی په دی شرط چی ددی وتل دفتنی او انصراف سبب نه گرځی داپه هغه صورت کی کیدای سی چی بنځه په پوره حجاب کښی دبانندی ووځی او دهغه ډول ارزښتونو څخه ځان وساتی چی جنسی اعرایزی تهریکوی او دلاری په اوږدو کښی دخلگو سره کډه نسی او ددی لپاره خلگ هیڅ ډول مزاهمت ونکړی دا یو ښکاره خبره چی دداسی عمل باید سپری وکړی چی عقل او فکر سره برابروی څومره ښه بیان دی هغه چی رسول ﷺ دجهادیه لوری حرکت کاوه دخپلو پاکو میرمنو په منع کښی ئی کوره کشی کوله دهری یووی نوم به چی وخاتی هغه به در رسول الله ﷺ سره جهاد ته تلل همدا ډول در رسول الله ﷺ په خیر غالباً صحابو کرامو ﷺ هم خپلی بنځی بیلولی دپاملرنی وړ ده چی په جهاد کښی دبنځو ونډه اخیستل او دکور څخه وتل په پوره ډول داسلامی روحی ادابو او اخلاقو سره برابر صورت نیولای سی او دجگړی په ډگر کښی ددی دنده دتپیانو درملمنه او پوښتنه ده دهمدی خبری پر بنسټ بانندی زموږ په دین کښی دنظر زیات پراخوالی سته مگر سرحدونه ئی معلوم دی او دهغه

سرحدونو څخه تيركول وهيچا ته اجازه نسته ددی سره، سره دغرب دعوت كونكى دبنځى دازادى دشعراپه عنوان دبنځى دوتلو او دكورني دندود پريښودو پلان لري چي په مټ ئي بنځى دنورو په كارو كښي مزاهمت وكړي دشك پرته په اوسني وخت كي دكوره څخه دبنځو وتل او په پروا ډول په څلورو ديوالو كښي داوладونو پريښودل په خپل امانت كښي خيانت دي او دكورني سره خيانت دي ددي خيانت كولو ترڅنگ دخپلو دندو دمسئوليتونو دپريښوولو په نتيجه كښي دفاميلي قانون برباديدل دي او دخپلو او لادونو دروزني، دنظام گډوډيدل دي همدا ډول دفاميل سو كاله ژوند لمنځه وړل دي په هر حال داټول هغه وسائل دي چي دمسلمانانو تارك كولو، داسلام دچپه كولو او دټولنيز ژوند دگډوډ كولو لپاره دهغه تگ لاري سره برابر طرح سوي دي چي دځاي او وخت شرايط ئي په نظر كښي نيول سوي دي چي الله ﷻ په خپل كار كښي ډير غالب دي ځكه الله ﷻ فرمائي:

تبلون في اموالكم وسعكم وتسمعون من الذين او تواللتاب من قبلتكم من الذين اشركو اذا كثيراً وان تصبرو او تتقوا فان دالك من عزم الامور.

ژباړه: خامخا به ازمسيل كيږي په مادو او ځانو خپلو كښي او تاسو به ډيري بدې خبري اوري دهغه كسانو څخه چي ستاسو وړاندي كتاب وړل سوي دي او كه تاسي صبر وكړي او تقوي وكړي نو بيشكه داكار دټينگو كارونو څخه دي په بل ځاي كښي الله ﷻ فرمائي:

ولايزالون يقتلونكم حتى يردوكم من دينكم ان استطاعوا من يرتدد منكم من دينه قيمت  
وهو كافر فاوليك حبطت اعمالهم في الدنيا والاخرة واوليك صحاب النار هم فيها  
خالدون.

ژباړه: او تل به دوی جنگیږي ستاسو سره تر هغه بریده که چیری دوی  
د توانیږي او که ئی څوک ستاسو څخه دخپله دینه ولاړه نومړه سوه او حال  
داچی دی کافروو اونو هغه کسان دی چی دنیا او اخرت ټول عملونه ئی  
بربادیږي او دغه کسان به د اور څښتنان وی او تل به په دی اور کښی وی.

مَشَتْ





**Get more e-books from [www.ketabton.com](http://www.ketabton.com)**  
**Ketabton.com: The Digital Library**